

USLOVI ZA OSIGURANJE MOTORNIH I ŠINSKIH VOZILA

www.ddor.rs

Novi Sad, Mart 2013.

Uslovi za osiguranje motornih i šinskih vozila su doneti Odlukom o Uslovima za osiguranje motornih i šinskih vozila i Tarifi X AK za osiguranje motornih i šinskih vozila br. 1-20/1317 od 23.12.2010. godine koja je stupila na snagu danom donošenja, a primenjuje se od 01.01.2011. godine, i izmenjeni:

- Odlukom o dopuni Uslova za osiguranje motornih i šinskih vozila br. 1-11/296 od 30.03.2011. godine, koja je stupila na snagu danom donošenja, a primenjuje se od 08.04.2011. godine;
- Odlukom o o izmeni i dopuni Uslova za osiguranje motornih i šinskih vozila br. 1-12/107 od 14.02.2012. godine, koja je stupila na snagu danom donošenja, a primenjuje se od 24.02.2012. godine;
- Odlukom o izmenama i dopunama Uslova za osiguranje motornih i šinskih vozila i Tarife premija X AK za osiguranje motornih i šinskih vozila br. OD-13/20 od 07.03.2013. godine, koja stupa na snagu i primenjuje se danom donošenja.

USLOVI ZA OSIGURANJE MOTORNIH I ŠINSKIH VOZILA

(1) Pojedini izrazi u ovim Uslovima imaju ova značenja:

- 1) Osiguravač – Akcionarsko društvo za osiguranje »DDOR Novi Sad«, sa kojim je zaključen ugovor o osiguranju.
- 2) Ugovarač osiguranja – lice koje je sa osiguravačem zaključilo ugovor o osiguranju.
- 3) Osiguranik – lice čija je stvar, odnosno imovinski interes osiguran i kome pripadaju prava iz osiguranja.
- 4) Premija – iznos koji se plaća za osiguranje po ugovoru o osiguranju.
- 5) Suma osiguranja – iznos na koji je stvar, odnosno imovinski interes osiguran.
- 6) Polisa – isprava o zaključenom ugovoru o osiguranju.
- 7) Odbitna franšiza - apsolutno ili relativno učešće u šteti:
 - Apsolutno učešće u šteti predstavlja unapred ugovoreni iznos učešća osiguranika u svakoj šteti, koja je veća od franšize,
 - Relativno učešće u šteti predstavlja procentualno ugovoreni iznos učešća osiguranika u svakoj šteti.
- 8) Krađa – krađa i protivpravno oduzimanje vozila u celini ili dela vozila.
- 9) Utaja -pribavljanje protivpravne imovinske koristi za sebe ili drugoga prisvajanje tuđeg vozila koje mu je povereno.

Predmet osiguranja

■ Član 1.

- (1) Predmet osiguranja, osim ako se drugačije ne ugovori, su sve vrste motornih vozila standardnog izvođenja, sve vrste priključnih, radnih, specijalnih i šinskih vozila (u daljem tekstu "vozila") i njihovi sastavni delovi.
- (2) Sastavnim delovima vozila smatraju se:
 - 1) alat, pribor i rezervni delovi standardno isporučeni za dotični tip vozila;
 - 2) uređaj za obezbeđenje od krađe, aparat za gašenje požara, sigurnosni trougao, sigurnosni pojasevi, tahograf, uže odnosno ruda za vuču, oprema za pružanje prve pomoći, rezervne sijalice, dodatna spoljna i unutrašnja ogledala, lampa-žmigavac za obeležavanje vozila zaustavljenog noću na kolovozu puta, halogena svetla, maglenke, grejač zadnjeg stakla, brisač prednjeg i zadnjeg stakla, naslon za glavu, lanci za sneg, radio-aparat, CD uređaj, video i drugi audio uređaj, auto-telefon, radio-stanica i ostala oprema ugrađena od strane proizvođača vozila ili osiguranika pre zaključenja ugovora o osiguranju.

Obim osiguranja

■ Član 2.

- (1) Osiguranje može biti zaključeno kao:
 - 1) Osnovno kasko osiguranje - od opasnosti predviđenih u članu 3. ovih Uslova.
 - 2) Delimično kasko osiguranje - od opasnosti predviđenih u članu 4. ovih Uslova.
 - 3) Dopunsko osiguranje - od opasnosti predviđenih u članu 5. ovih Uslova.
 - 4) Osiguranje prtljaga - od opasnosti predviđenih u članu 25. ovih Uslova.
- (2) Osiguranje se ugovara sa obaveznim učešćem u šteti u fiksnom iznosu, osim ako se drugačije ne ugovori, osim osiguranja prtljaga u autobusima i natpisa.
- (3) Osiguranik može ugovoriti i relativno učešće u šteti. Ukoliko se ugovori i relativno učešće u šteti, minimalno učešće u šteti je iznos apsolutnog učešća u šteti.

Osnovno kasko osiguranje

■ Član 3.

(1) Osnovno kasko osiguranje pokriva štetu kada je osigurani predmet uništen ili oštećen od sledećih grupa rizika:

1. Saobraćajna grupa rizika i to od:

1. Saobraćajne nezgode (npr. prevrnuće, sudar, udar, iskliznuće, survavanje i sl.),
2. Pada ili udara nekog predmeta (osim ako je pad nastao kao posledica zemljotresa).

2. Požarna grupa rizika i to od:

1. Požara (osiguravač nije u obavezi da naknadi štetu na električnoj instalaciji koja je nastala pregorevanjem električne instalacije na vozilu, osim ako se razvio požar),
2. Iznenadnog termičkog ili hemijskog delovanja spolja,
3. Eksplozije, osim eksplozije od nuklearne energije.

3. Grupa prirodnih rizika i to od:

1. Udara groma,
2. Oluje (olujom se smatra vetar brzine 17,2 m/s, odnosno 62 km/h -jačine 8 stepeni po Boforovoj skali ili više),
3. Grada (tuče),
4. Snežne lavine (osiguranjem su obuhvaćene i štete prouzrokovane delovanjem vazdušnog pritiska od snežne lavine),
5. Poplave, bujice i visoke vode (Napomena: poplavom se smatra stihijsko neočekivano plavljenje terena, ulica i puteva od stalnih voda (reka, jezera, mora i dr.) usled toga što se voda izlila iz korita i provalila odbrambeni nasip ili branu, izlivanje vode usled vanredno visoke plime i talasa na moru i jezerima neobične jačine i od nadolaženja vode iz veštačkih jezera kao i obrazovanja velike količine vodene mase koja nastane kao posledica provale oblaka. Bujicom se smatra stihijsko, neočekivano plavljenje terena, ulica i puteva vodenom masom koja se obrazuje i sliva sa nizbrdnih terena usled jakih atmosferskih padavina. Visokom vodom se smatraju neuobičajeni porast vodostaja u neočekivano vreme i pojava podzemnih voda kao posledica visoke vode. Obaveza osiguravača za štete od visoke vode i podzemne vode kao njene posledice počinje sa porastom visoke vode iznad najviših mesečnih vodostaja ili protoka izmerenih prema pokazivaču vodostaja najbližeg mestu štete.

4. Grupa rizika vandalizma i to od:

1. Manifestacija i demonstracija,
2. Zlonamernih postupaka ili obesti trećih lica.

5. Grupa ostalih rizika i to od:

1. Pada letilice,
2. Oštećenja tapacirunga u osiguranom vozilu, nastalog prilikom pružanja pomoći licima koja su povređena u saobraćajnoj nezgodi ili na neki drugi način,
3. Namernog prouzrokovanja štete na osiguranoj stvari u cilju sprečavanja veće štete na toj ili drugoj stvari ili licima.

Osiguranjem nisu obuhvaćene:

- štete od plavljenja vode izlivene iz kanalizacione mreže, osim ako je do izlivanja došlo usled poplave ili bujice;
- šteta na vozilu dok se nalazi na prostoru između potoka, odnosno reka i nasipa, osim ako se to posebno ugovori;
- šteta na vozilu dok se nalazi u živom ili suvom koritu potoka ili reke, osim ako se to posebno ugovori.

Osiguravač nije u obavezi da naknadi štetu koja je nastala usled kretanja vozila kroz poplavljen teren, ulicu ili put, rečno korito ili potoke, kao i u slučaju kada je vozaču moralo biti poznato da se kreće u susret stihijskom delovanju vode – osim kada se radi o spasavanju ljudi i imovine.

(2) Ugovarač osiguranja može da zaključi osiguranje od bilo koje grupe rizika navedenih u stavu 1. ovog člana.

Delimična osiguranja

■ Član 4.

(1) Delimično kasko osiguranje putničkih vozila, teretnih vozila i autobusa obuhvata sledeće rizike:

- 1) **Kombinacija B** - Šteta na putničkom vozilu koje su neposredno prouzrokovane od divljači i domaćih životinja.
- 2) **Kombinacija C** - Loma i oštećenja stakala na putničkom, teretnom vozilu i autobusu, osim ogledala, stakala (plastike) na svetlosno-signalnim uređajima i krovu.

Kod osiguranja stakala obuhvaćene su štete nastale od rizika predviđenih u članu 3. ovih Uslova, kao i lom

- stakala nastao kao pogonska šteta.
- 3) **Kombinacija D** -Troškovi vuče ili prevoza putničkog automobila do mesta prebivališta, odnosno sedišta osiguranika, ako vozilo nije u voznom stanju zbog saobraćajne nezgode, kao i troškovi prevoza vozača i putnika koji su se vozili odnosnim putničkim automobilom (prevoznim sredstvom) u javnom saobraćaju do mesta prebivališta, a najviše prema broju registrovanih mesta.
 - 4) **Kombinacija E** - Lom i oštećenje farova na putničkom vozilu, izuzev: pokazivača pravca (osim u slučaju kada je jedinstvena celina sa farom), kombinovanih zadnjih svetala, farova za maglu (osim u slučaju ako su jedinstvena celina sa farom), ostalih svetlosnih uređaja na putničkim vozilima, nosača farova i ukrasnih lajsni ispod farova.
 - 5) **Kombinacija G** – Zamensko putničko vozilo (niže i srednje klase) u slučaju ostvarenja rizika predviđenih u članu 3 ovih uslova, maksimalno 2 (dva) štetna događaja godišnje odnosno u ukupnom trajanju do 8 dana u toku osiguranja.
 - 6) **Kombinacija H** – Štete na putničkom vozilu koje su nastale kao posledica ostvarenja rizika udara groma, oluje (olujom se smatra vetar brzine 17,2 m/s, odnosno 62 km/h -jačine 8 stepeni po Boforovoj skali ili više), grada (tuče), snežne lavine (osiguranjem su obuhvaćene i štete prouzrokovane delovanjem vazdušnog pritiska od snežne lavine), poplave, bujice i visoke vode.
 - 7) **Delimično kasko osiguranje motornih vozila za slučaj sudara** - Ugovara se prema Uslovima osiguranja za delimično kasko osiguranje motornih vozila za slučaj sudara i Tarifom premija za delimično kasko osiguranje motornih vozila za slučaj sudara.
 - 8) **Kombinacija I** - Totalne i ekonomski totalne štete na putničkom vozilu koje su nastale kao posledica saobraćajne nezgode, pada ili udara nekog predmeta, požara, eksplozije, oluje, poplave, bujice ili visoke vode, manifestacije i demonstracije i obesti trećih lica, i krađa vozila.
 - 9) **Kombinacija J** - Delimične štete na putničkom vozilu koje su nastale od rizika navedenih u članu 3. stav 1. ovih Uslova.
 - 10) **Kombinacija K** – štete na putničkom vozilu nastale usled ostvarenja: saobraćajne nezgode (npr. prevrnuće, sudar, udar, iskliznuće, survavanje i sl.), udara groma, oluje (olujom se smatra vetar brzine 17,2 m/s, odnosno 62 km/h -jačine 8 stepeni po Boforovoj skali ili više), grada (tuče), snežne lavine (osiguranjem su obuhvaćene i štete prouzrokovane delovanjem vazdušnog pritiska od snežne lavine), poplave, bujice i visoke vode i ukoliko se ugovori od krađe vozila.
- (2) Delimično kasko osiguranje po Kombinaciji B, Kombinaciji D i Kombinaciji G moguće je zaključiti samo uz uslov da je za putničko vozilo zaključeno osnovno kasko osiguranje-od grupe saobraćajnih rizika navedenih u stavu 1. člana 3. ovih Uslova.

Dopunska osiguranja

■ Član 5.

- (1) Krađa - osiguranjem je obuhvaćena šteta ako je osigurano vozilo odneto, uništeno ili oštećeno prilikom izvršenja krivičnog dela krađe, razbojničke krađe, razbojništva, odnosno prilikom pokušaja tih dela.
- Od dopuskog rizika krađe, razbojničke krađe i razbojništva, mogu se osigurati putnička vozila, teretna vozila, autobusi, priključna vozila, vučna vozila, specijalna motorna vozila i radna vozila.
- Za putnička vozila, teretna vozila i autobuse pokrivene su štete kako na vozilo u celini tako i na njegovim delovima. Za vučna vozila, priključna vozila, specijalna motorna vozila i radna vozila, pokrivene su samo štete na vozilu u celini, a ne i na njegovim delovima.
- Vozilo pronađeno posle isplate štete, ostaje u državini osiguravača do sporazuma o regulisanju međusobnih odnosa između osiguravača i osiguranika.
- Dopunskim osiguranjem krađe delova nisu pokriveni radio-aparat, CD uređaj, radio stanica, telefon i drugi slični audio i video uređaji. Navedeni delovi su isključeni iz delimične krađe delova vozila bez obzira na način i vreme ugradnje i nisu predmet osiguranja.
- Kada se desi krađa delova, slučaj mora biti prijavljen organu Ministarstva unutrašnjih poslova, a izveštaj MUP-a o krađi vozila mora biti podnet pri podnošenju odštetnog zahteva.
- Nakon pronalaska vozila osiguranik ima pravo da preuzme vozilo od osiguravača pod uslovom da osiguravaču vrati isplaćeni iznos naknade revalorizovan od dana isplate naknade za ukradeno vozilo. U slučaju da po sporazumu osiguranik zadrži isplaćenu naknadu, a osiguravač zadrži vozilo, osiguravač je u obavezi da osiguraniku isplati revalorizovan iznos odbitne franšize ukoliko je ugovorena.
- Štete nastale za vreme dok je vozilo ukradeno, pod uslovom da je krađa vozila ili delova prijavljena Ministarstvu unutrašnjih poslova, osiguravač je dužan da naknadi prema obimu pokriva i ugovorenim rizicima iz Uslova za kasko osiguranje vozila.
- Smatra se da je rizik krađe ostvaren, ako se vozilo ne pronađe u roku od 45 dana, računajući od dana prijave nestanka vozila nadležnom organu Ministarstva unutrašnjih poslova.
- Osiguravač zadržava pravo otkaza osiguranja dopuskog rizika krađe pre isteka godine osiguranja. Otkaz se

može dati osiguraniku najkasnije 15 dana pre datuma u mesecu do kojeg je premija osiguranja plaćena za ovaj dopunski rizik.

- (2) Utaja- pribavljanje protivpravne imovinske koristi za sebe ili drugoga prisvajanje tuđeg vozila koje mu je povereno.
- (3) Opasnost od potapanja vozila. Potapanjem se smatra iznenadno i neočekivano propadanje vozila pri radu sa kasetama ili za vreme rada na močvarnom, muljevitom, peskovitom, nasutom i sličnom terenu.
- (4) Proširenje obima pokrića u smislu stava, 2. i 3. ovog člana moguće je ugovoriti samo uz osnovno kasko osiguranje – saobraćajnih rizika.

Isključenje obaveze osiguravača

■ Član 6.

- (1) Osiguravač nije u obavezi da naknadi štetu i troškove koji nisu prouzrokovani od rizika iz člana 3. 4. i 5. ovih Uslova, kao ni štetu ni troškove koji su nastali:
 - 1) Usled kvara za vreme pogona vozila (tzv. pogonske štete), npr. usled: greške u materijalu, istrošenosti materijala, kočenja, lošeg rukovanja, oštećenja na gibnjevima i amortizerima, probušenja ili prsnuća spoljne ili unutrašnje gume, oštećenja točka usled vožnje sa praznom gumom, nedovoljnog podmazivanja, nedostatak tečnosti u sistemima za hlađenje i grejanje, oštećenja na električnim instalacijama usled naglog pada ili porasta napona u transformatoru, preteranog opterećenja i drugih pogonskih šteta (osiguravač je, međutim u obavezi da naknadi štetu od saobraćajne nezgode, požara i eksplozije u smislu člana 3. stav (1) tačka 1, 3 i 6 ovih Uslova, koja bi nastala neposredno kao posledica pogonske štete) osim u slučaju zaključenja dopunskog rizika iznajmljivanja vozila.
 - 2) Zbog smrzavanja tečnosti u hladnjaku ili bloku motora.
 - 3) Usled kvara na motoru ili drugim sklopovima na vozilu, kao posledica gubitka ulja ili tečnosti iz hladnjaka u toku nastavka vožnje posle oštećenja vozila.
 - 4) Gubitkom pogonskog materijala usled ostvarenog osiguranog slučaja.
 - 5) Gubitkom ulja iz motora, diferencijala i menjača, kao i tečnosti za hlađenje.
 - 6) Od tovara koji se vozilom prevozi, osim u slučaju saobraćajne nezgode.
 - 7) Od tovara prilikom utovara i istovara, osim pri utovaru i istovaru dizalicom, ako se tom prilikom uže otkine ili dođe do loma dizalice, odnosno uređaja za utovar i istovar te od pada tovara vozilo bude oštećeno (ako prilikom utovara ili istovara iz vozila sa samoistovarnim sandukom dođe do prevrtanja celog vozila, naknadiva je samo šteta na vozilu nastala kao posledica prevrtanja).
 - 8) Usled toga što je vozilo stavljeno u pogon pre konačne opravke, osim kada se radi o šteti nastaloj posle privremene opravke koja treba da omogući kretanje ili vuču vozila do radionice koja treba da izvrši drugu, privremenu ili konačnu opravku.
 - 9) Usled tehničke neispravnosti vozila, izuzev ako je tehnička neispravnost nastala iznenada u toku vožnje i prouzrokovala ostvarenje rizika iz člana 3. ovih Uslova, opterećenja preko dozvoljene nosivosti, istrošenosti guma preko propisane granice, kao i drugim slučajevima u kojima je šteta nastala kao isključiva posledica nepridržavanja ili povrede odredaba o zaštitnim merama.
 - 10) Za vreme prevoza drugim vozilom na kopnu, unutrašnjim vodama i moru, osim prevoza skelom (brodaricom) ili trajektom u priobalnoj plovidbi na moru.
 - 11) Posredno, ostvarenjem osiguranog slučaja, kao: gubitak zarade, danguba, kazna, troškovi korišćenja iznajmljenog vozila, plaćanje po osnovu odgovornosti, naknada za garažiranje i čuvanje vozila, osim naknade za čuvanje vozila za najnužnije potrebno vreme na mestu nezgode ili na drugom najbližem pogodnom mestu, ako se ne radi o mestu prebivališta, odnosno sedišta osiguranika.
 - 12) Umanjenjem vrednosti vozila posle opravke koja je izvršena u vezi sa ostvarenim osiguranim slučajem.
 - 13) Za vreme dok je vozilo mobilisano ili rekvirirano od strane vlasti u mirnodopskim uslovima, i to od trenutka stizanja na prvo odredište do trenutka preuzimanja vozila, osim ako se drugačije ne ugovori.
 - 14) Usled ratnih operacija ili pobuna.
- (2) Ukoliko se drugačije ne ugovori, osiguravač nije u obavezi da naknadi:
 - 1) Štetu prouzrokovanu prilikom učešća vozila na takmičenju radi postizanja najveće ili prosečne brzine, reli takmičenju ili okeanskoj vožnji, uključujući i zvaničan trening za ovo.
 - 2) Štete koje nastanu van teritorije Evrope, osim ako nije posebno ugovoreno.

Gubitak prava iz osiguranja

■ Član 7.

- (1) Osiguranik gubi pravo iz osiguranja:
 - 1) Za vreme dok vozilom upravlja lice bez odgovarajuće dozvole za upravljanje dotičnom vrstom vozila, osim:

- a) kada vozilom upravlja lice koje se uči da upravlja vozilom po propisima, ako je ugovoreno;
- b) kada vozač koji je zaposlen kod ugovarača osiguranja ili Osiguranika za vreme dok upravlja tim vozilom, omogućiti da vozilom upravlja i lice bez odgovarajuće dozvole za upravljanje dotičnom vrstom vozila.
- Smatra se da je vozač bez vozačke dozvole i kada vozilom upravlja u vreme za koje mu je izrečena zaštitna mera zabrane upravljanja motornim vozilom određene vrste.
- 2) Za vreme dok vozilom upravlja vozač pod dejstvom alkohola, droga ili drugih narkotika. U smislu ovih Uslova smatra se:
- a) da je vozač pod dejstvom alkohola:
- ako u krvi ima više od 0,3 mg/ml alkohola, kao i bez obzira na količinu alkohola u krvi, ako se utvrdi da pokazuje znake alkoholne poremećenosti;
 - ako je alkoholni test pozitivan, a ne pobrine se da se analizom tačno utvrdi stepen njegove alkoholisanosti, osim u slučajevima kada bi uzimanje krvi bilo štetno po zdravlje (npr. hemofilija);
 - ako posle saobraćajne nezgode izbegne ili odbije da se podvrgne ispitivanju njegove alkoholisanosti, ili konzumira alkohol, tako da onemogućiti utvrđivanje prisustva alkohola u krvi.
- b) da je vozač pod dejstvom droga ili drugih narkotika:
- ako se stručnim pregledom utvrdi da pokazuje znake poremećenosti usled upotreba droga ili drugih narkotika;
 - ako posle saobraćajne nezgode izbegne ili odbije da se podvrgne ispitivanju njegove drogiranosti.
- 3) Ako je šteta prouzrokovana namerno ili prevarom od strane:
- a) Ugovarača osiguranja, osiguranika ili saosiguranog lica, a ne radi se o licu za čije postupke osiguranik odgovara po ma kom osnovu;
- b) vozača.
- 4) Ako je šteta prouzrokovana prolaskom kroz crveno svetlo i ako je vršeno preticanje na mestima gde je vertikalnom i horizontalnom saobraćajnom signalizacijom izričito zabranjeno vršenje radnje preticanja, osim u slučajevima kada je posebnim ugovorima drugačije regulisano.
- 5) Ako je šteta od dopunskog rizika krađe prouzrokovana ostavljanjem ključeva i drugih uređaja za pokretanje vozila, u vozilu.
- 6) Ako osiguranik ili lice koje je upravljalo vozilom po ovlašćenju osiguranika nakon nastupanja rizika saobraćajne nezgode na javnom putu:
- a) odmah ne prijavi po saznanju istu nadležnom organu unutrašnjih poslova i prilikom prijave ne istakne zahtev za izvršenjem uviđaja od strane nadležnog organa unutrašnjih poslova i ne dostavi Zapisnik o izvršenom uviđaju, koji je nastao kao posledica saobraćajne nezgode (npr. prevrnuće, sudar, udar, iskliznuće, survavanje i sl.);
- b) napusti mesto saobraćajne nezgode bez odobrenja nadležnog organa unutrašnjih poslova,
- c) izvrši prijavu saobraćajne nezgode nakon proteka vremena koje onemogućava ispitivanje alkoholisanosti učesnika u saobraćajnoj nezgodi.
- (2) U slučaju iz tačke 1) pod b); 2), 3) pod b), 4) i 6) prethodnog stava, ukoliko je osiguranik pravno lice, osiguravač je, međutim, u obavezi da naknadi štetu prouzrokovanu ostvarenjem rizika predviđenim u članu 3 ovih Uslova uz pravo regresa prema vozaču u punom iznosu isplaćene naknade iz osiguranja:
- 1) u slučaju kada je štetu prouzrokovao vozač koji je zaposlen kod osiguranika, a za vreme dok upravlja tim vozilom.
- 2) u slučaju kada je štetu na vozilu prouzrokovao vozač koji je uzeo vozilo u najam od osiguranika koji se bavi iznajmljivanjem vozila u vidu delatnosti.
- 3) u slučaju kada je štetu prouzrokovao vozač, ili neko drugo saosigurano lice, na vozilu koje je uzeto na finansijski lizing.
- (3) Pravo regresa u punom iznosu isplaćene naknade podrazumeva revalorizaciju isplaćenog iznosa od dana isplate do dana konačne naplate. U slučaju obročnog plaćanja vrši se revalorizacija svakog obroka od dana isplate šteta pa do dana uplate dela duga.

Zaključenje ugovora o osiguranju

■ Član 8.

- (1) Osiguranja po ovim Uslovima zaključuje se na sumu osiguranja.
- (2) Osiguranje loma stakla na putničkom, teretnom vozilu i autobusu i osiguranje loma farova na putničkom vozilu, po ovim uslovima ugovora se na sumu prvog rizika koja predstavlja vrednost svih stakala odnosno farova na vozilu i koja se iscrpljuje štetnim događajima.
- (3) Sva osiguranja se zaključuju na određeno vreme sa periodom trajanja od godinu dana ako drugačije nije ugovoreno, osim osiguranja vozila sa probnim tablicama i kod pravnih lica kada je u pitanju svodenje na skadencu.
- (4) Ne mogu se ugovarati višegodišnja ili dugoročna osiguranja sa neodređenim trajanjem.

Početak ili prestanak osiguravajućeg pokrića

■ Član 9.

- (1) Obaveza osiguravača iz ugovora o osiguranju počinje po isteku 24-og časa dana koji je u polisi osiguranja naveden kao početak osiguranja, osim ako se drugačije ne ugovori.
- (2) Obaveza osiguravača prestaje po isteku 24-og časa dana koji je u polisi osiguranja naveden kao dan isteka osiguranja.

Teritorijalno važenje osiguranja

■ Član 10.

- (1) Osiguranje je važeće za vreme dok se vozilo nalazi na teritoriji države osiguravača i država sa teritorije Evrope, osim ako se drugačije ugovori uz plaćanje dopunske premije.
- (2) Osiguranje se može zaključiti za vozila preduzeća koja izvođe ili učestvuju u izvođenju građevinskih, montažnih i sličnih radova van teritorije države osiguravača, ako se zaključi posebno osiguranje.
- (3) Osiguravač zadržava pravo da posebnim aktom isključi pokriće dopuskog rizika krađe vozila za pojedine države. Sa ovim aktom Ugovarač osiguranja se upoznaje prilikom zaključenja osiguranja.

Uticaj promene korisnika, odnosno sopstvenika vozila na važnost ugovora o osiguranju

■ Član 11.

- (1) Promenom nosioca prava svojine na osiguranom vozilu, ugovor o osiguranju prestaje u 24 časa onog dana kada je novi vlasnik preuzeo vozilo.
- (2) Raniji korisnik, odnosno sopstvenik ima pravo na povraćaj premije za neiskorišćeno vreme trajanja osiguranja, ukoliko se u proteklom periodu trajanja osiguranja nije ostvario osigurani slučaj, po principu pro rata.
- (3) Odredbe ovog člana primenjuju se i kad je jednom polisom osigurano više vozila.
- (4) Ako dođe do promene vlasnika vozila na osnovu nasleđivanja, ugovor se ne menja.
- (5) Ukoliko je ugovor o osiguranju delimičnog kaska po Kombinaciji C u paketu osiguranja, isti se prenosi na novog korisnika, odnosno vlasnika vozila.

Prekid osiguranja

■ Član 12.

- (1) Pod prekidom osiguranja u smislu ovih Uslova osiguranja smatra se:
 - a) istek ugovora o osiguranju bez produžetka ugovora;
 - b) istek osiguravajućeg perioda što u smislu Uslova za osiguranje auto kaska ima za posledicu prekid osiguravajuće zaštite;
 - c) uništenje osiguranog vozila, prodaja vozila i sl.Pod prekidom osiguranja ne smatra se period u kojem je vozilo bilo mobilisano ili rekvirirano, ako period nije duži od dve godine.
- (2) Ukoliko osiguranik u toku trajanja osiguranja pokuša ili ostvari prevarom naknadu štete na vozilu, osiguravač može raskinuti ugovor o osiguranju i pre isteka osiguravajućeg pokrića, danom slanja pismenog obaveštenja od strane osiguravača.
- (3) Ukoliko se u toku trajanja osiguranja utvrdi da je osiguranik u posedu vozila koje po ma kom osnovu ima tretman ukradenog vozila, osiguravač može otkazati osiguranje koje prestaje danom prijema pismenog obaveštenja upućenog osiguraniku od strane osiguravača.

Saosigurana lica

■ Član 13.

- (1) Pored osiguranika, saosigurana lica su sva ona lica kojima je osiguranik dobrovoljno prepustio upravljanje vozilom.

Suma osiguranja

■ Član 14.

- (1) Suma osiguranje se definiše kao stvarna vrednost osiguranog vozila na dan zaključenja ugovora o osiguranju .
- (2) Za osnovno kasko osiguranje i dopunska osiguranja, osim ako se drugačije ne ugovori, suma osiguranje predstavlja :
 - 1) Kod svih vozila, osim muzejskih, trofejnih i vozila sastavljenim od delova ili više vozila, novonabavnu cenu novog vozila korigovanu za starost osiguranog vozila;
 - 2) Kod muzejskih, trofejnih i vozila sastavljenih od delova ili više vozila ili sličnih vozila – sumi osiguranja utvrđenoj sporazumom ugovornih strana, ali najviše do njihove tržišne vrednosti;
 - 3) Troškovi iznajmljivanja vozila se zaključuju »na prvi rizik«. Suma osiguranja je fiksna sa fiksnom premijom.
- (3) Za delimično kasko osiguranje po kombinaciji:
 - a) B, D, I i J - novonabavnoj vrednosti vozila;
 - b) C i E - suma osiguranja "na prvi rizik" koja ne može biti manja od vrednosti svih stakala i farova;
 - c) H i K – suma osiguranja na „prvi rizik“.

Osnovica za obračun premije osiguranja

■ Član 15.

- (1) Osnovica za obračun premije osiguranja je novonabavna vrednost vozila.
Za utvrđivanje novonabavne vrednosti vozila važeća su sledeća merila:
 1. nabavna cena novog vozila iz zvanične evidencije, odnosno kataloga orijentacionih cena motornih vozila koje izdaje određeni izdavač ili računa za predmetno vozilo;
 2. nabavna cena novog vozila domaće proizvodnje je prodajna cena takvog vozila kod domaćeg proizvođača uvećana za iznos poreza i transportnih troškova ;
 3. nabavna cena novog vozila inostrane proizvodnje je izvozna cena proizvođača, preračunata u dinare po važećem kursu, uvećana za troškove carine, poreza , transporta i ostale uobičajene troškove ukoliko nije drugačije ugovoreno;
 4. ako se radi o vozilu kojeg nema u prodaji niti u katalogu orijentacionih cena motornih vozila koji izdaje određeni izdavač, njegova se nabavna cena utvrđuje prema nabavnoj ceni sličnog vozila;
 5. vozila muzejske vrednosti, trofejna vozila, vozila sastavljena od delova dva ili više vozila i slično, osiguravaju se na sumu osiguranja po sporazumu.

Utvrđivanje visine štete i naknade iz osiguranja

■ Član 16.

- (1) Maksimalna obaveza osiguravača po štetnom događaju je ugovorena suma osiguranja. Obaveza osiguravača ne može biti veća od stvarne vrednosti vozila na dan likvidacije štete.
- (2) Procenu štete na osiguranom motornom vozilu vrši stručno lice osiguravača.
- (3) Utvrđena šteta na vozilu unosi se u Zapisnik o oštećenju vozila, Dopunski zapisnik o oštećenju i/ili na osnovu veštačenja, iz kojih se može utvrditi obim oštećenja osiguranog vozila, a visina štete se utvrđuje na sledeći način:
 - 1) Kod uništenja vozila (totalne štete) - prema stvarnoj vrednosti vozila na dan likvidacije štete umanjenoj za tržišnu vrednost ostatka vozila, a prema stanju vozila neposredno pred štetu; kod nestanka vozila – prema vrednosti vozila na dan likvidacije štete i stanju vozila neposredno pred štetu.

Stvarna vrednost vozila se utvrđuje na osnovu novonabavne vrednosti, starosti vozila, pogonskog učinka, opšteg stanja, investicionih ulaganja i načina eksploatacije, ponude i tražnje uz primenu odgovarajućih merila.

- 2) Kod oštećenja vozila (delimična šteta) – ukoliko nije drugačije ugovoreno - u visini troškova popravke. U trošak popravke računaju se i troškovi demontaže, montaže i nužnog prevoza.

Visina štete se sporazumno može utvrditi po kalkulaciji popravke, računu popravke i predračunu troškova popravke.

Od iznosa troškova za nabavku novih delova radi zamene oštećenih i iznosa troškova farbanja ne odbija se odgovarajući iznos na ime umanjene vrednosti zamenjenih delova, odnosno farbanja zbog istrošenosti (amortizacije), osim kada se namesto uništenih ili oštećenih nabavljaju novi pneumatici (gume), akumulator ili cerada, i to u procentu u kome su ovi delovi amortizovani.

Pri obračunu visine štete kod motornih vozila starijih od 4 godina, kod delova ili sklopova predviđenih za zamenu, troškovi nabavke delova uzimaju se kao vrednost polovnih ili vrednost neoriginalnih delova, osim u slučaju kada ovakvi delovi nisu dostupni na tržištu.

Ne nadoknađuju se veći troškovi opravke koji su nastali usled toga što su prilikom popravke učinjene izmene,

poboljšanja ili usavršavanja.

Osiguravač nije u obavezi da naknadi vrednost celog vozila ili sklopa, ako se oštećeni ili uništeni sklop odnosno deo ne može nabaviti u vreme vršenja popravke, a radi se o sklopu ili delu koji je kataloški predviđen za zamenu.

- (4) Ako vrednost vozila umanjena za vrednost ostataka vozila na dan utvrđivanja visine štete, iznosi manje od troškova popravke, postupiće se kao da je vozilo uništeno i šteta će se obračunati kao totalna, stav 3. tačka 1. ovog člana.
- (5) Oštećeni delovi i ostaci uništenog vozila, ostaju osiguraniku i njihova vrednost se utvrđuje po tržišnoj vrednosti prema stanju u kome se nalaze u trenutku utvrđivanja visine štete i ta se vrednost odbija od visine štete, ukoliko se stranke međusobno drugačije ne sporazumeju.
- (6) U slučaju nastanka osiguranog slučaja, kod opravke vozila (delimična šteta), ako je ugovoreno da se ugrade polovni delovi vozila do 50% vrednosti novih delova, šteta će se obračunati na osnovu cena delova iz programa Audatex-a.
- (7) Ako se u slučaju ostvarenja rizika krađe, vozilo pronađe pre isteka roka od 45 dana, računajući od dana prijave nestanka vozila nadležnom organu, osiguranik je dužan da preuzme vozilo.
Ako se vozilo ne pronađe do isteka roka iz prethodne alineje ovog stava, osiguranik ima pravo da zahteva od osiguravača da mu štetu naknadi kao da se radi o osnovnom uništenju vozila bez spasenih delova.
Ako se ukradeno vozilo, odnosno protivpravno oduzeto vozilo pronađe po isteku roka od 45 dana od dana prijave nestanka vozila nadležnom organu, osiguranik ima pravo da preuzme vozilo od osiguravača pod uslovom da osiguravaču vrati realni iznos primljenog obeštećenja za ukradeno vozilo.
- (8) Obaveza osiguravača u slučaju ostvarenog rizika utaje vozila nastaje tek kada su okončani zakonski postupci preduzeti od strane osiguranika u cilju vraćanja utajenog vozila.

Naknada ostalih troškova u vezi sa nastalim osiguranim slučajem

■ Član 17.

- (1) Osiguravač je u obavezi da naknadi:
 - 1) troškove vuče ili prevoza oštećenog vozila do najbliže radionice koja može da izvrši nužnu ili konačnu opravku;
 - 2) troškove vuče ili prevoza ostataka uništenog vozila, ako je to učinjeno po zahtevu osiguravača, čak i ako ukupna šteta prelazi ugovorenu sumu osiguranja.
- (2) Osiguravač nije u obavezi da naknadi:
 - 1) troškove otklanjanja uzroka štete;
 - 2) troškove izvlačenja vozila koje je skliznulo s puta, a na kome se nije ostvario osigurani slučaj (uništenje ili oštećenje);
 - 3) troškove odvoza tereta koje je vozilo prevozilo;
 - 4) troškove intervencije vatrogasnog društva ili drugih organizacija čija je dužnost da pružaju pomoć kada nastane osigurani slučaj.
- (3) Ako je ostvaren osigurani slučaj, osiguravač je u obavezi da naknadi i:
 - 1) štetu usled uništenja ili oštećenja vozila, nastalu prilikom njegovog spasavanja i s tim u vezi vuče ili prevoza;
 - 2) štetu usled upotrebe odevnih predmeta, čebadi i sl. za gašenje požara;
 - 3) štetu nastalu usled kiše i snega u vozilu neposredno po oštećenju vozila.

Pravna situacija posle nastanka osiguranog slučaja

■ Član 18.

Posle nastanka osiguranog slučaja, u slučajevima kada je osigurani slučaj nastao kao posledica saobraćajne nezgode (npr. prevrnuće, sudar, udar, iskliznuće, survavanje i sl.) na javnom putu, osiguranik mora da prijavi štetni događaj nadležnom organu unutrašnjih poslova radi sačinjavanja zapisnika o izvršenom uviđaju ukoliko je to zakonom koji definiše bezbednost saobraćaja određeno. U slučaju da osiguranik ne prijavi štetu nadležnom organu unutrašnjih poslova koja je posledica saobraćajne nezgode na javnom putu i ne dostavi Zapisnik o uviđaju osiguranik gubi pravo na naknadu štete.

Posle nastanka osiguranog slučaja i isplate naknade iz osiguranja, ako se radi o oštećenju vozila (delimična šteta), vozilo ostaje i dalje osigurano u visini njegove vrednosti u smislu ovih Uslova.

- 1) U slučaju uništenja vozila i proglašenja ekonomski totalne štete osiguranje prestaje.
- 2) Odredbe stava 1. i 2. ovog člana primenjuju se i na ostale osigurane stvari, osim kod onih za koje je drugačije ugovoreno.
- 3) Prilikom likvidacije štete, Ugovaraču osiguranja može se odbiti celokupna dugujuća premija bez obzira na ugovorene rokove plaćanja.
- 4) Ukoliko se pri likvidaciji štete ustanovi da je prilikom nastanka štetnog događaja osiguranim vozilom upravljao

vozač sa kraćim vozačkim stažom nego što je ugovoreno, ili je vozilo korišćeno u nameni sa predviđenim višim premijskim stopama nego što je ugovoreno, naknada će se umanjiti srazmerno razlici obračunate premije i premije koja bi bila obračunata prema stvarnom stanju u periodu nastanka štetnog događaja.

Veštačenje

■ Član 19.

- (1) Svaka ugovorna strana može zahtevati da se određene sporne činjenice u cilju utvrđivanja visine štete reše postupkom veštačenja.
- (2) Svaka ugovorna strana imenuje svog veštaka. Veštaci ne mogu biti u radnom odnosu sa osiguravačem niti sa osiguranikom. Pre početka veštačenja oba imenovana veštaka biraju trećeg veštaka kao predsednika. Ako nalazi veštaka međusobno odstupaju, predsednik daje svoje mišljenje o spornim pitanjima, u granicama nalaza oba veštaka, koje je obavezujuće za obe ugovorene strane.

Smanjenje premije (Bonus)

■ Član 20.

- (1) Ako je vozilo bilo bez prekida osigurano najmanje godinu dana i ako u tom vremenu Osiguranik nije ostvario naknadu iz osiguranja, ugovarač osiguranja ima pravo na popust u premiji za to vozilo u sledećoj godini u visini od:
 - 15 % ako u jednoj godini trajanja osiguranja nije ostvario naknadu iz osiguranja,
 - 30 % ako u protekle dve godine trajanja osiguranja nije ostvario naknadu iz osiguranja,
 - 40 % ako u protekle tri godine trajanja osiguranja nije ostvario naknadu iz osiguranja,
 - 45 % ako u protekle četiri godine trajanja osiguranja nije ostvario naknadu iz osiguranja,
 - 50 % ako u proteklih pet i više godina trajanja osiguranja nije ostvario naknadu iz osiguranja.Odredbe ovog stava odnose se na ugovarače osiguranja koji su osigurali do 5 vozila.
- (2) Osiguraniku koji ima zaključeno osnovno kasko osiguranje sa trajanjem od najmanje godinu dana za 6 i više vozila kod koga je odnos likvidiranih šteta prema fakturisanom tehničkoj premiji u protekle tri kalendarske godine (zaključno sa podacima do 31. XII u zadnjoj kalendarskoj godini posmatranja) manji od 80 %, računa se popust na premiju za naredni osiguravajući period u visini polovine (50%) razlike između 80% i postotka ostvarenog odnosa.
- (3) Ukoliko je osiguranik finansijski lizing ili se vozilo daje na dugoročan zakup, bonus se obračunava po Ugovaraču osiguranja, osim ako se drugačije ne ugovori.
- (4) Ako je osiguranik u prethodnoj godini osiguranja primio naknadu iz osiguranja za jednu ili više šteta, a uživao je bonifikaciju u smislu stava (1) ovog člana, onda se u sledećoj osiguravajućoj godini vraća na osnovnu premiju.
- (5) Popusti (osim bonusa) ne mogu biti ukupno veći od 60% od obračunate premije (osnovne premije sa svim ugovorenim doplacima).

Povećanje premije (Malus)

■ Član 21.

- (1) Osiguraniku koji ima zaključeno osnovno kasko osiguranje sa trajanjem od najmanje godinu dana za 1 do 5 vozila, a ukoliko je u tekućoj godini osiguranja bilo likvidirano tri ili više šteta, računa se doplatak (malus) na premiju koja nije smanjena za eventualni bonus na osnovnu godišnju premiju osiguranja obračunatu u momentu likvidacije štete za odnosno vozilo.
Doplatak premije osiguranja iz stava 1 iznosi:
 - kod treće štete 100%;
 - kod četvrte štete 150%;
 - kod pete i svake dalje štete 200%.Ovaj doplatak naplaćuje se prilikom likvidacije štete.
- (2) Osiguraniku koji ima zaključeno osnovno kasko osiguranje sa trajanjem od najmanje godinu dana za 6 ili više vozila, kod koga je odnos likvidiranih šteta prema fakturisanom tehničkoj premiji, u protekle tri kalendarske godine (zaključno sa podacima do 31. XII u zadnjoj kalendarskoj godini posmatranja) iznosio više od 110 %, računa se doplatak - malus na premiju za sledeći period osiguranja u visini polovine (50%) razlike između 110% i postotka ostvarenog odnosa, s tim što doplatak ne može biti veći od 110%.
- (3) Ukoliko je osiguranik finansijski lizing ili se vozilo daje na dugoročan zakup, malus se obračunava po ugovaraču osiguranja, osim ako se drugačije ne ugovori.

Ostale odredbe o bonusu i malusu

■ Član 22.

- (1) Smatra se da šteta nije likvidirana, odnosno ne utiče na davanje bonusa osiguraniku (bonus se ne gubi), ako postoji osnov za regres i ako je iznos refundiran. Takođe se ne smatra likvidiranom ni šteta nastala prilikom pružanja pomoći povređenim u smislu člana 3 stava (1), tačka 5 alineja 2 ovih Uslova.
- (2) Nakon prekida osiguranja, za isto vozilo ili novonabavljeno vozilo iz iste premijske grupe, osiguranik ima pravo na isti procenat bonusa pod uslovom da prekid nije trajao duže od dve godine i da u tom periodu nije primio naknadu iz osiguranja.
- (3) Ako osiguranik nakon otuđenja (prodaje) vozila osigura drugo vozilo iz iste premijske grupe, ostvareno pravo na bonus prenosi se na ovo drugo vozilo.
Bonus se obračunava od premije osiguranja za novo vozilo. Zamena vozila mora biti izvršena u roku od dve godine od isteka godine osiguranja.
- (4) U slučaju prodaje vozila pravo na bonus ne prenosi se na novog vlasnika vozila.
- (5) Prenos bonusa sa jednog na drugo lice može se izvršiti u krugu članova uže porodice ukoliko žive u zajedničkom domaćinstvu, bilo da se radi:
 - o prenosu vlasništva istog vozila, ili
 - nabavci novog vozila.
- (6) Ako osiguranik ili članovi uže porodice koji žive u zajedničkom domaćinstvu žele da prenesu bonus na novonabavljeno vozilo, a poseduju više vozila iz iste premijske grupe sa različitim procentima bonusa, tada se procenat bonusa utvrđuje tako što se zbir svih procenata bonusa podeli sa brojem osiguranih vozila.
Ako je dobijeni rezultat:
 - od 5% - 19%, odobrava se bonus od 15%;
 - od 19% - 34%, odobrava se bonus od 30%;
 - od 34% - 44%, odobrava se bonus od 40%;
 - od 44 %– 49%, odobrava se bonus od 45%;
 - preko 49 %, odobrava se bonus od 50%.
- (7) Ako osiguranik promeni osiguravača, priznaje mu se pravo na bonus, ukoliko donese pismenu potvrdu prethodnog osiguravača o prethodnom trajanju osiguranja takvog vozila i broju uzastopnih godina bez štete.
- (8) Na osiguranike sa 6 ili više osiguranih vozila bonus ili malus po ovim osnovima obračunava se i na vozila koja osiguranik nabavi u tekućem periodu osiguranja.
- (9) U slučaju prekida osiguranja te ponovnog zaključivanja ugovora o osiguranju, ugovaraču kasko osiguranja sa 6 ili više vozila obračunava se bonus, odnosno malus u smislu ovih odredaba na bazi rezultata poslednje kalendarske godine trajanja osiguranja. Ako je prekid trajao više od 2 godine obračunava se premija osiguranja bez bonusa odnosno malusa.
- (10) Osiguravač i ugovarač osiguranja imaju pravo da zahtevaju ponovni obračun bonusa, odnosno malusa, ako se naknadno utvrdi da u obračunu nisu bili uzeti u obzir odštetni zahtevi koji su osnovani, odnosno da su bili uzeti odštetni zahtevi koji su neosnovani.

Popusti

■ Član 23.

Tarifom premija za kasko osiguranje motornih vozila predviđeni su određeni popusti na premiju osiguranja.

Zone rizika

■ Član 24.

Zone rizika se utvrđuju na osnovu prebivališta Osiguranika (opštine), a kod lizinga (finansijski i operativni) na osnovu prebivališta Ugovarača osiguranja (opštine).

OSIGURANJE PRTLJAGA I REKLAMNIH NATPISA

Predmet osiguranja i osigurane stvari

■ Član 25.

- (1) Predmet osiguranja, u smislu ovih Uslova zavisno od sadržine ugovora o osiguranju, mogu biti:
 - 1) prtljag u autobusima,

- 2) reklamni natpisi.
- (2) Stvari su osigurane kada su u autobusu ili pričvršćene na vozilu.
- (3) Osiguranje prtljaga u autobusima– odnosi se na stvari za lične potrebe koje vozač ili putnici nose sa sobom u vozilu ili na vozilu, uključujući i odeću na sebi, a koja ovim licima služi za vreme dok su na putu.
Prtljagom u smislu prethodne alineje ovog stava pored uobičajenih stvari za lične potrebe zavisno od vremena, svrhe i trajanja puta, smatraju se još i: oprema za vikend i kampovanje, foto aparat i kamera amatera s priborom, baterijski radio prijemnik, svi nosači zvuka, dvogled, lovačka puška, lično oružje i sportski rekviziti.
Ne smatraju se prtljagom:
- 1) materijal i stvari koje služe za obavljanja profesionalne delatnosti,
 - 2) novac i dokumenta bilo koje vrste.
- Nakit ili predmeti od plemenitog metala smatraju se osiguranim kao prtljag najviše do iznosa, koji se utvrđuje posebnim aktima osiguravača.
- (4) Kod osiguranja iz stava (1) tačka 1), ovog člana nisu osigurane stvari koje se prevoze bez prisustva sopstvenika stvari. Kod osiguranja iz stava 1. tačka 1. ovog člana suma osiguranja „na prvi rizik” treba da bude jednaka vrednosti osigurane stvari, a kod osiguranja iz stava 1. tačka 2. ovog člana suma osiguranja ”na prvi rizik” treba da bude jednaka ceni izrade novog natpisa.
- (5) Kod totalne ili delimične štete, odšteta se isplaćuje u celosti, ali najviše do visine sume osiguranja.
- (6) Ovo osiguranje se zaključuje bez obaveznog učešća u šteti, osim ako se drugačije ne ugovori.

Osigurane stvari (rizici)

■ Član 26.

- (1) Osiguravač je u obavezi da isplati naknadu u slučaju štete prouzrokovane uništenjem ili oštećenjem stvari iz člana 25. stav 1 ovih Uslova, ostvarivanjem opasnosti predviđenih u članu 3. ovih Uslova.
- (2) Ukoliko se posebno ugovori, stvari iz člana 25. stav 1. ovih Uslova, osigurane su od nastanka štete zbog krađe, odnosno protivpravnog oduzimanja vozila, krađa prtljaga iz zaključanog vozila, zamene ili nestanka prtljaga prilikom izdavanja ili primanja na prevoz autobusom.

Mesto osiguranja

■ Član 27.

- (1) Stvari iz člana 25. stav 1. ovih Uslova osigurane su od polaska na put do povratka sa puta.
- (2) Osiguranje je u važnosti za vreme dok se vozilo nalazi na teritoriji Republike Srbije i ostalim evropskim zemljama, ako se drugačije ne ugovori.

Osnovica za obračun premije osiguranja

■ Član 28.

- (1) Osnovica za obračun premije je suma osiguranja na prvi rizik.

Suma osiguranja

■ Član 29.

- (1) Suma osiguranja »na prvi rizik« se određuje prema vrednosti stvari koje se mogu naći u vozilu.
- (2) Osiguravač svojim internim aktom određuje minimalnu sumu osiguranja na koju se zaključuje osiguranje.
- (2) Kod obračuna naknade po osiguranju prtljaga:
 - a) kao osnova služi suma osiguranja,
 - b) kod totalne štete naknađuje se vrednost osiguranih stvari, ali najviše do visine sume osiguranja,
 - c) kod delimičnih šteta naknađuje se šteta u celosti, ali najviše do visine sume osiguranja.
- (3) Kod osiguranja prtljaga u autobusima, obračun naknade izvršiće se u srazmeri između broja registrovanih mesta i broja putnika koji su bili u autobusu, ukoliko se utvrdi da se u autobusu nalazio veći broj putnika nego što iznosi broj registrovanih mesta za koje je plaćena premija.
- (4) Odredbe člana 6. ovih Uslova se primenjuju i na osiguranje prtljaga i reklamnih natpisa.

Promena adrese i naziva firme

■ Član 30.

- (1) Ugovarač osiguranja je dužan da o promeni naziva firme ili adrese (sedišta) firme obavesti osiguravača u roku od 15 dana računajući od dana kada su nastale promene.
- (2) Ukoliko ugovarač ne obavesti osiguravača o promenama iz prethodnog stava, za punovažnost obaveštenja koja šalje osiguravač dovoljno je ako je on uputio osiguraniku preporučeno pismo prema poslednjim podacima o adresi ili nazivu firme, kojima raspolaže.

Način obaveštavanja

■ Član 31.

- (1) Sporazumi o sadržaju ugovora o osiguranju su punovažni samo ako su zaključeni u pismenoj formi.
- (2) Sva obaveštenja i prijave koje su ugovorne strane dužne da učine, obavezno treba pismeno potvrditi, ako su učinjene usmeno, telefonom ili na koji drugi sličan način.
- (3) Kao dan prijema obaveštenja odnosno prijave, smatra se dan kad je primljeno obaveštenje, odnosno prijava.
- (4) Ako se obaveštenje odnosno prijava štete šalje poštom preporučeno, kao dan prijema smatra se dan predaje pošti.

Primena zakona

■ Član 32.

- (1) Za pitanja koja nisu uređena ovim Uslovima, niti Opštim uslovima za osiguranje imovine, primenjuju se odredbe Zakona o obligacionim odnosima.

Stupanje na snagu ovih Uslova

■ Član 33.

Ovi Uslovi osiguranja stupaju na snagu i primenjuju se od 01.01.2011. godine.

**OPŠTI USLOVI
ZA OSIGURANJE LICA OD
POSLEDICA NESREĆNOG SLUČAJA
(NEZGODE)**

www.ddor.rs

Ovi Opšti uslovi za osiguranje lica od posledica nesrećnog slučaja (nezgode) doneti su Odlukom broj 1-29/759 od 01.07.2009. godine, a primenjuju se od 01.08.2009. godine.

OPŠTI USLOVI ZA OSIGURANJE LICA OD POSLEDICA NESREĆNOG SLUČAJA (NEZGODE)

I UVODNE ODREDBE

■ Član 1.

- (1) Ovi Opšti uslovi za osiguranje lica od posledica nesrećnog slučaja (nezgode) (u daljem tekstu: Uslovi) sastavni su deo ugovora o osiguranju lica od posledica nesrećnog slučaja, kojeg ugovarač osiguranja zaključi sa Akcionarskim društvom za osiguranje i reosiguranje »DDOR Novi Sad« (u daljem tekstu: osiguravač).
- (2) Ovi Uslovi ne primenjuju se na ugovore o osiguranju lica od posledica nesrećnog slučaja za koje su predviđeni posebni uslovi.
- (3) Pojedini izrazi u ovim Uslovima imaju sledeća značenja:
 - »osiguravač« – Akcionarsko društvo, koje se ugovorom o osiguranju obavezuje da, ako se ostvari osigurani slučaj, isplati korisniku osiguranja ugovorenu osiguranu sumu, odnosno naknadu
 - »ponuđač« – lice koje želi da zaključi ugovor o osiguranju i u tu svrhu podnosi pismenu ili usmenu ponudu osiguravaču,
 - »ugovarač osiguranja« – lice koje sa osiguravačem zaključuje ugovor o osiguranju,
 - »osiguranik« – lice od čije smrti, gubitka opšte radne sposobnosti, onesposobljenja za rad ili narušenja zdravlja zavisi isplata osigurane sume, odnosno naknade,
 - »korisnik« – lice u čiju se korist zaključuje ugovor o osiguranju,
 - »polisa« - isprava o zaključenom ugovoru o osiguranju,
 - »list pokrića« – privremeni dokaz o zaključenom ugovoru o osiguranju, koji sadrži bitne elemente ugovora,
 - »premija« – iznos koji je ugovarač osiguranja dužan platiti po zaključenom ugovoru o osiguranju,
 - »osigurana suma« - najveći iznos do kojeg je osiguravač u obavezi kada nastupi osigurani slučaj,
 - »osigurani slučaj« – događaj na koji se zaključuje ugovor o osiguranju, a koji mora biti budući, nezvestan i nezavisan od isključive volje ugovarača.

II OPŠTE ODREDBE

■ Član 2.

- (1) Ugovorom o osiguranju lica od posledica nesrećnog slučaja ugovarač se obavezuje da udružuje određena novčana sredstva (premiju) kod osiguravača, a osiguravač se obavezuje da, ako se desi osigurani slučaj, isplati osiguraniku ili korisniku osiguranu sumu, odnosno njen deo.
- (2) Ovim Uslovima regulišu se odnosi između ugovarača osiguranja i osiguravača po ugovorenim oblicima osiguranja za slučaj:
 - smrti usled nesrećnog slučaja,
 - trajnog gubitka opšte radne sposobnosti (invaliditeta),
 - prolazne nesposobnosti za rad (dnevna naknada),
 - narušenja zdravlja koje zahteva lekarsku pomoć (troškovi lečenja i bolnički dani),
 - ostali ugovoreni slučajevi regulisani su dopunskim uslovima.
- (3) Sva obaveštenja i prijave, koje su ugovorne strane dužne da učine u smislu odredaba Uslova, obavezno se imaju pismeno potvrditi ako su učinjene usmeno, telefonom ili na koji drugi način.
- (4) Kao dan prijema obaveštenja, odnosno prijave smatra se dan kad je primljeno obaveštenje, odnosno prijava. Ako se obaveštenje, odnosno prijava šalje poštom preporučeno, kao dan prijema smatra se dan predaje pošti.
- (5) Sporazumi koji se odnose na sadržinu ugovora o osiguranju, punovažni su samo ako su zaključeni u pismenom obliku.

ZAKLJUČENJE UGOVORA O OSIGURANJU

■ Član 3.

- (1) Ugovor o osiguranju zaključuje se na osnovu usmene ili pismene ponude.
- (2) Osiguravač može prethodno zatražiti pismenu ponudu od ponuđača na posebnom obrascu.
- (3) Ako osiguravač ne prihvati pismenu ponudu, dužan je u roku od osam dana od dana njenog prijema pismeno obavestiti ponuđača o tome.
- (4) Ako osiguravač nije odbio ponudu koja ne odstupa od uslova po kojima se vrši osiguranje, niti je tražio naknadna objašnjenja u roku iz prethodnog stava, smatra se da je osiguranje zaključeno onog dana kada je ponuda prispela osiguravaču.
- (5) Ako osiguravač prihvati ponudu samo pod posebnim uslovima, osiguranje je zaključeno danom kada je ponuđač pristao na izmenjene uslove.
- (6) Smatra se da je ponuđač odustao od zaključenja ugovora, ako na izmenjene uslove ne pristane u roku od osam dana od dana prijema preporučenog obaveštenja osiguravača.
- (7) Ugovor o osiguranju zaključen je kada ugovarač i osiguravač potpišu polisu osiguranja ili list pokrića.

SPOSOBNOST ZA OSIGURANJE

■ Član 4.

- (1) Po pravilu mogu se osigurati lica od navršениh četrnaest do navršene sedamdeset pete godine života. Lica mlađa od četrnaest i starija od sedamdesetpet godina mogu biti osigurana samo ako je to posebnim ili dopunskim uslovima predviđeno.
- (2) Lica čija je opšta radna sposobnost umanjena usled neke teže bolesti, težih telesnih mana ili nedostataka, osiguravaju se uz naplatu povišene premije u smislu člana 9. stava (2) ovih Uslova.
- (3) Lica potpuno lišena poslovne sposobnosti u svakom slučaju su isključena iz osiguranja, osim ako zakonom nije drugačije određeno.

POJAM NESREĆNOG SLUČAJA

■ Član 5.

- (1) Nesrećnim slučajem, u smislu ovih Uslova, smatra se svaki iznenadni i od volje osiguranika nezavisni događaj koji, delujući uglavnom spolja i naglo na telo osiguranika, ima za posledicu njegovu smrt, potpuni ili delimični invaliditet, prolaznu nesposobnost za rad ili narušenje zdravlja koje zahteva lekarsku pomoć.
- (2) U smislu prethodnog stava smatraju se nesrećnim slučajem naročito sledeći događaji: gaženje, sudar, udar kakvim predmetom ili o kakav predmet, udar električne struje ili groma, pad, okliznuće, survavanje, ranjavanje oružjem, raznim drugim predmetima ili eksplozivnim materijama, ubod kakvim predmetom, udar ili ujed životinje i ubod insekta, izuzev ako je takvim ubodom prouzrokovana kakva infektivna bolest.
- (3) Kao nesrećni slučaj smatra se i sledeće:
 1. trovanje hemijskim agensima, osim profesionalnih oboljenja,
 2. infekcija povrede prouzrokovane nesrećnim slučajem,
 3. trovanje usled udisanja gasova ili otrovnih para, osim profesionalnih oboljenja,
 4. opekotine vatrom ili elektricitetom, vrućim predmetom, tečnostima ili parom, kiselinama, bazama i sl.
 5. davljenje i utopljenje,
 6. gušenje ili ugušenje usled zatrpavanja zemljom, peskom i sl., kao i usled udisanja para i gasova, izuzev profesionalnih oboljenja,
 7. prsnuće mišića, iščašenje, prsnuće zglobnih veza, prelom zdravih kostiju koji nastane usled naglih telesnih pokreta ili iznenadnih naprezanja izazvanih nepredviđenim spoljašnjim događajem, a ukoliko je to neposredno nakon povrede utvrđeno u bolnici ili drugoj zdravstvenoj ustanovi,
 8. delovanje svetlosti, sunčanih zraka, temperature ili lošeg vremena, ako je osiguranik bio izložen neposredno usled jednog pre toga nastalog nesrećnog slučaja ili se našao u takvim nepredviđenim okolnostima koje nije mogao sprečiti ili im je bio izložen usled spašavanja ljudskog života,
 9. delovanje rentgenskih i radijumskih zrakova ako nastupe naglo i iznenada, izuzev profesionalnih oboljenja.
- (4) Ne smatraju se nesrećnim slučajem u smislu ovih Uslova:
 1. sve zarazne, profesionalne i ostale bolesti, kao i posledice psihičkih uticaja,
 2. trbušne kile, kile na pupku, vodene i ostale kile, osim onih koje nastanu usled direktnog oštećenja trbušnog zida pod neposrednim delovanjem spoljašnje mehaničke sile na trbušni zid, ukoliko je nakon povrede utvrđena traumatska hernija kod koje je bolnički pored hernije utvrđena povreda mekih delova trbušnog zida u tom području,

3. infekcije i oboljenja koja nastanu usled raznih oblika alergija, rezanja ili kidanja žuljeva i drugih izraslina tvrde kože,
4. anafilaktički šok, osim ako nastupi pri lečenju zbog nastalog nesrećnog slučaja,
5. hernija disci intervertebralis, sve vrste lumbalgija, diskopatija, spondiloza, spondilolisteza, spondiloliza, sakralgija, miofascitisa, kokcigodinija, išijalgija, fibrozitisa, fascitisa i sve patoanatomske promene slabinsko-krstične regije označene analognim terminima,
6. odlepljenje mrežnjače (ablatio retinae), ukoliko nije nastala kao direktna povreda prethodno zdravog oka, bolnički dijagnostificirana,
7. posledice koje nastanu kod osiguranika usled delirijum tremensa i delovanja droga,
8. posledice medicinskih, naročito operativnih zahvata koji se preduzimaju radi lečenja ili preventive radi sprečavanja bolesti, osim ako je do tih posledica došlo usled dokazane greške medicinskog osoblja (vitium artis),
9. patološke promene kostiju i patološke epifiziolize,
10. sistemne neuro muskularne bolesti i endokrine bolesti.

TRAJANJE UGOVORA O OSIGURANJU

■ Član 6.

- (1) Ugovor o osiguranju se zaključuje:
 1. sa određenim rokom trajanja za vreme od jedne godine ili kraće – kratkoročno osiguranje,
 2. na neodređeno vreme trajanja, koji se nastavlja iz godine u godinu, ako ga koja od ugovornih strana pismeno ne otkáže najkasnije na tri meseca pre isteka tekuće godine osiguranja – dugoročno osiguranje.
Kod ovih osiguranja se na polisi označava samo datum početka osiguranja.
 3. sa određenim rokom trajanja za vreme preko jedne ili više godina – višegodišnje osiguranje.
- (2) Ugovor o osiguranju počinje u 24,00 časa onog dana koji je označen u polisi kao početak ugovora o osiguranju, ako dopunskim uslovima nije drugačije predviđeno ili u polisi ugovoreno, a prestaje u 24,00 časa onog dana koji je u polisi ugovoren kao dan prestanka ugovora o osiguranju.
- (3) Ugovor o osiguranju prestaje za svakog pojedinog osiguranika u 24,00 časa, bez obzira da li je i koliko ugovoreno trajanje, onoga dana kada:
 1. nastupi smrt osiguranika,
 2. osiguranik postane poslovno nesposoban u smislu člana 4, st. (3) ovih Uslova,
 3. istekne godina osiguranja u kojoj osiguranik navršši 75 godina života,
 4. protekne rok iz člana 11, stava (3) ovih Uslova, a premija do tog roka nije plaćena i
 5. bude raskinut ugovor o osiguranju u smislu člana 17. ovih Uslova.

POČETAK I PRESTANAK OBAVEZE OSIGURAVAČA

■ Član 7.

- (1) Obaveza osiguravača da isplati ugovorenu osiguranu sumu počinje u 24,00 časa onog dana koji je u polisi označen kao početak ugovora o osiguranju, ali ne ranije od 24,00 časa onog dana kada je plaćena prva premija, osim ako je u polisi ili dopunskim uslovima drugačije ugovoreno.
- (2) Ako je u polisi ugovoreno plaćanje premije virmanom, obaveza osiguravača počinje u 24,00 časa onog dana koji je u polisi označen kao početak ugovora o osiguranju.
- (3) Obaveza osiguravača prestaje u 24,00 časa onog dana kada istekne rok trajanja ugovora o osiguranju, označen u polisi.

OBIM OBAVEZE OSIGURAVAČA

■ Član 8.

- (1) Kad nastane nesrećni slučaj u smislu ovih Uslova osiguravač isplaćuje iznose ugovorene u ugovoru o osiguranju i to:
 1. osiguranu sumu za slučaj smrti, ako je usled nesrećnog slučaja nastupila smrt osiguranika, odnosno osiguranu sumu za slučaj invaliditeta, ako je usled nesrećnog slučaja nastupio 100% invaliditet osiguranika,
 2. procenat od osigurane sume za slučaj invaliditeta koji odgovara procentu delimičnog invaliditeta, ako je usled nesrećnog slučaja nastupio delimični invaliditet osiguranika,
 3. dnevnu naknadu prema članu 15. st. (9) ovih Uslova, ako je osiguranik usled nesrećnog slučaja bio privremeno nesposoban za rad, odnosno za vršenje svog redovnog zanimanja,
 4. naknadu troškova lečenja prema članu 15. st (10) i (11) ovih Uslova, ako je osiguraniku usled nesrećnog slu-

- čaja bila potrebna lekarska pomoć i ako je usled toga imao troškove lečenja,
5. ostale ugovorne obaveze prema dopunskim uslovima.
- (2) Obaveze osiguravača u smislu prethodnog stava postoje samo ako je nesrećni slučaj nastao u ugovorenom periodu osiguranja.
- Obaveze osiguravača utvrđuju se prema polisi koja je važila na dan dešavanja nesrećnog slučaja. Ugovorene osigurane sume predstavljaju gornju granicu obaveze osiguravača, koje ne podležu revalorizaciji.
- (3) Obaveza osiguravača iz prethodnog stava postoji kad je nesrećni slučaj nastao pri vršenju delatnosti koja je u polisi izričito navedena (npr. pri vršenju i izvan vršenja redovnog zanimanja ili samo u jednom određenom svojstvu kao: sportista, lovac, vozač ili putnik u motornom vozilu, izletnik, vatrogasac, demonter mina, granata i drugih eksplozivnih predmeta, kaskader itd.).

OGRANIČENJE OBAVEZA OSIGURAVAČA

■ Član 9.

- (1) Ako nije posebno ugovoreno i ako nije plaćena odgovarajuća uvećana premija, ugovorene osigurane sume smanjuju se srazmerno premiji koju je trebalo platiti prema stvarno plaćenju kada nesrećni slučaj nastane:
 1. pri upravljanju i vožnji avionom i vazdušnim aparatima svih vrsta, kao i pri sportskim skokovima padobranom, osim u svojstvu putnika u javnom saobraćaju,
 2. pri treningu i učešću osiguranika u javnim sportskim takmičenjima u svojstvu registrovanog člana sportske organizacije i to: fudbala, hokeja na ledu, džiu-džica, džuda, karate, boksa, skijanja, ragbija, rvanja, skijaških skokova, alpinista i podvodnog ribolova kao i pri automobilskim, motociklističkim brzinskim trakama, moto-krosu i pri treningu za njih,
 3. usled ratnih događaja i oružanih sukoba u kojima se nađe osiguranik izvan granica zemlje, pod uslovom da osiguranik nije uzimao aktivnog učešća u tim događajima,
 4. kod lica koja predstavljaju anormalni rizik usled toga što su preležala neku težu bolest ili su u času zaključenja ugovora bila teže bolesna ili su opterećena urođenim ili stečenim telesnim manama ili nedostatcima.
- (2) Kao anormalni rizik iz tač. 4. prethodnog stava smatraju se lica koja imaju mane, nedostatke ili bolesti usled kojih je njihova opšta radna sposobnost umanjena preko 50% prema Posebnim uslovima za osiguranje uvećanih rizika (anormalni rizik).

ISKLUČENJE OBAVEZA OSIGURAVAČA

■ Član 10.

- (1) Isključene su sve obaveze osiguravača, ako je nesrećni slučaj nastao:
 1. Usled zemljotresa.
 2. Usled ratnih događaja u zemlji i aktivnog učešća osiguranika u ratnim događajima izvan granica zemlje.
 3. Usled aktivnog učešća u oružanim akcijama, osim ako je osiguranik u tim događajima učestvovao po svom redovnom zanimanju.
 4. Pri upravljanju vazdušnim aparatima svih vrsta, plovnim objektima, motornim i drugim vozilima bez propisane službene isprave koja daje ovlašćenje vozaču za upravljanje i vožnju tom vrstom i tipom vazdušnog aparata, plovnog objekta, motornog i drugog vozila.

Odredbe tačke 4. ovog stava neće se primenjivati u slučaju kada neposredovanje propisane službene isprave nije imalo uticaja na nastajanje nesrećnog slučaja i obaveze osiguravača.

U smislu ovih Uslova smatra se da osiguranik poseduje propisanu službenu ispravu, kada u cilju pripremanja i polaganja ispita za dobijanje službene isprave preduzima vožnju uz neposredni nadzor službeno ovlašćenog stručnog instruktora.
 5. Usled pokušaja ili izvršenja samoubistva osiguranika iz bilo kog razloga.
 6. Usled toga što je osiguranik namerno prouzrokovao nesrećni slučaj.
 7. Usled toga što je korisnik namerno prouzrokovao smrt osiguranika, a ako je više korisnika, isključen je samo onaj korisnik koji je namerno prouzrokovao smrt osiguranika.
 8. Pri pripremanju, pokušaju ili izvršenju umišljajnog krivičnog dela, kao i pri begu posle takve radnje.
 9. Usled delovanja narkotičkih sredstava ili alkoholisanog stanja osiguranika. Smatra se da je osiguranik u alkoholisanom stanju ako se utvrdi prisustvo alkohola u krvi više od 0,50‰ (0,4735 g/kg ili 10,8 mil. mola) kod vozača, a kod ostalih osiguranika više od 1,00‰ (0,9470 g/kg ili 21,6 mil. mola).

Pod pojmom vozača smatraju se sva lica koja na putu upravljaju vozilom.
- (2) Ugovor o osiguranju je ništav, ako je u času njegovog zaključenja već nastao osiguranik slučaj ili je taj bio u nastupanju ili je bilo izvesno da će nastupiti ili ako je već tada bila prestala mogućnost da on nastane, a ugovaraču su te okolnosti bile poznate ili mu nisu mogle ostati nepoznate. U tom slučaju uplaćena premija, umanjena za troškove osiguravača, vraća se ugovaraču.

PLAĆANJE I POSLEDICE NEPLAĆANJA PREMIJE

■ Član 11.

- (1) Ugovarač je dužan platiti premiju, ako nije drugačije ugovoreno, ođednom za svaku godinu osiguranja. Ako je ugovoreno da se godišnja premija plaća u polugodišnjim, tromesečnim ili mesečnim obrocima, osiguravač ima pravo na premiju za celu godinu trajanja osiguranja. Osiguravač ima pravo da sve nenaplaćene premijske obroke iz tekuće godine osiguranja naplati prilikom ma koje isplate iz osnova dotičnog osiguranja.
- (2) Premija se plaća osiguravaču ili njegovom predstavniku ili se dostavlja putem pošte ili banke. Ako se premija plaća putem pošte, smatra se da je plaćena u 24,00 časa onog dana, kada je uplaćena na pošti, a ako je plaćena putem banke smatra se da je uplaćena u 24,00 časa onog dana kada je nalog predat banci.
- (3) Ako ugovarač osiguranja premiju koja je dospela ne plaća do ugovorenog roka, niti to učini koje drugo zainteresovano lice, ugovor o osiguranju prestaje po isteku 30 dana od dana, kada je ugovaraču osiguranja uručeno preporučeno pismo osiguravača sa obaveštenjem o dospelosti premija, s tim da taj rok ne može isteći pre nego što protekne 30 dana od dospelosti premije.

U svakom slučaju ugovor o osiguranju prestaje ako premija ne bude plaćena u roku od godine dana od dospelosti.

- (4) Ako je osiguranje prestalo pre ugovorenog isteka usled isplate osigurane sume za slučaj smrti ili potpunog invaliditeta, premija ugovorena za celu tekuću godinu osiguranja pripada osiguravaču.
- (5) U ostalim slučajevima prestanka ugovora o osiguranju pre ugovorenog roka, osiguravaču pripada premija samo do završetka dana do kojeg je trajalo osiguranje.

PROMENA ZANIMANJA U TOKU TRAJANJA OSIGURANJA

■ Član 12.

- (1) Ugovarač, odnosno osiguranik dužan je prijaviti osiguravaču promenu zanimanja.
- (2) Ako promena zanimanja utiče na promenu opasnosti osiguravač će u slučaju povećanja opasnosti predložiti povećanje premije, a u slučaju manje opasnosti, smanjenje premije ili povećanje osiguranih suma. Ovako određene osigurane sume i premije važe od dana nastanka promene zanimanja.
- (3) Ukoliko ugovarač ne prijavi promenu zanimanja, niti prihvati povećanje, odnosno smanjenje premije u roku od četrnaest dana, a nastane osigurani slučaj, osigurane sume će se smanjiti ili povećati u srazmeri između plaćene premije i premije koju je trebalo platiti.

PRIJAVA NESREĆNOG SLUČAJA

■ Član 13.

- (1) Osiguranik koji je usled nesrećnog slučaja povređen dužan je:
 1. da se prema mogućnostima odmah prijavi lekaru, odnosno da pozove lekara radi pregleda i pružanja potrebne pomoći i da odmah preduzme sve potrebne mere radi lečenja kao i da se pridržava lekarskih saveta i uputa u pogledu načina lečenja,
 2. da o nesrećnom slučaju pismeno obavesti osiguravača u roku kada mu to prema njegovom zdravstvenom stanju bude moguće,
 3. da sa prijavom o nesrećnom slučaju pruži osiguravaču sva potrebna obaveštenja i podatke naročito o mestu i vremenu kada je slučaj nastao, potpuni opis događaja, ime lekara koji ga je pregledao ili koji ga leči, nalaz lekara o vrsti telesne povrede, o nastalim eventualnim posledicama, kao i podatke o telesnim manama, nedostacima i bolestima (čl. 9. st. (1) tač. 4. ovih Uslova), koje je osiguranik eventualno imao još pre nastanka nesrećnog slučaja.
- (2) Ako je nesrećni slučaj imao za posledicu smrt osiguranika, korisnik osiguranja dužan je da o tome pismeno obavesti osiguravača i da o tome pribavi potrebnu dokumentaciju.
- (3) Troškovi za lekarski pregled i izveštaj lekara, (ponovni lekarski pregled i nalaz specijaliste) i ostali troškovi koji se odnose na dokazivanje nesrećnog slučaja i prava iz ugovora o osiguranju, padaju na teret podnosioca zahteva.
- (4) Osiguravač ima pravo da od osiguranika, ugovarača, korisnika ili bilo kojeg drugog pravnog ili fizičkog lica traži naknadna objašnjenja, kao i da na svoj trošak preduzima mere u svrhu lekarskog pregleda osiguranika preko lekara, lekarskih komisija i zdravstvenih ustanova, da bi se utvrdile važne okolnosti u vezi sa prijavljenim nesrećnim slučajem.

UTVRĐIVANJE PRAVA KORISNIKA

■ Član 14.

- (1) Ako je usled nesrećnog slučaja nastupila smrt osiguranika, korisnik je dužan da podnese polis, dokaz o uplaćenju

premiji i dokaz da je smrt nastupila kao posledica nesrećnog slučaja. Korisnik koji nije ugovorom o osiguranju izričito određen, dužan je da podnese dokaz o svom pravu na prijem osigurane sume.

- (2) Ako je nesrećni slučaj imao za posledicu invaliditet, osiguranik je dužan da podnese: polis, dokaz o uplaćenju premiji, dokaz o okolnostima nastanka nesrećnog slučaja i medicinsku dokumentaciju - dokaz o ustaljenim posledicama za određivanje konačnog procenta trajnog invaliditeta.
- (3) Konačni procenat invaliditeta određuje osiguravač prema Tabeli za određivanje procenta trajnog gubitka opšte radne sposobnosti (u daljem tekstu: Tabela). Ako neka posledica nije u Tabeli predviđena, procenat invaliditeta određuje se u skladu sa sličnim oštećenjima koja su predviđena u Tabeli.
Individualne sposobnosti, socijalni položaj ili zanimanje (profesionalna sposobnost) osiguranika ne uzimaju se u obzir pri određivanju procenta invaliditeta.
- (4) Kod višestrukih povreda pojedinih udova, kičme ili organa ukupni invaliditet na određenom udu ili organu određuje se tako da se za najveće oštećenje uzima procenat predviđen u Tabeli, od sledećeg najvećeg oštećenja uzima se polovina procenta predviđenog u Tabeli itd. redom $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{6}$ itd. Ukupni procenat ne može, premašiti procenat koji je određen Tabelom invaliditeta za potpuni gubitak tog uda ili organa. Posledice povrede prstiju sabiraju se bez primene gornjeg principa.
- (5) U slučajevima gubitka više udova ili organa usled jednog nesrećnog slučaja, procenti invaliditeta za svaki pojedini ud ili organ sabiraju se.
- (6) Ako zbir procenta invaliditeta prema Tabeli, zbog gubitka ili oštećenja više udova ili organa usled jednog nesrećnog slučaja, iznosi preko 100%, isplata ne može biti veća od osigurane sume koja je ugovorena za slučaj potpunog invaliditeta.
- (7) Ako je opšta radna sposobnost osiguranika bila trajno umanjena pre nastanka nesrećnog slučaja, obaveza osiguravača određuje se prema novom invaliditetu nezavisno od ranijeg, osim u sledećim slučajevima:
 1. ako je prijavljen nesrećni slučaj prouzrokovao povećanje dotadašnjeg invaliditeta, obaveza osiguravača se utvrđuje prema razlici između ukupnog procenta invaliditeta i ranijeg procenta,
 2. ako osiguranik prilikom nesrećnog slučaja izgubi ili povredi jedan od već pre povređenih udova ili organa, obaveza osiguravača utvrđuje se samo prema povećanom invaliditetu.
- (8) Ako je osiguranik usled nesrećnog slučaja privremeno nesposoban za rad, dužan je da o tome podnese izveštaj o trajanju privremene nesposobnosti – sprečenosti za rad lekara koji ga je lečio. Ovaj izveštaj mora sadržati lekarski nalaz sa potpunom dijagnozom, tačne podatke kada je započeto lečenje i od kog do kog datuma osiguranik nije bio sposoban da obavlja svoje redovno zanimanje.
Za osiguranike koji nisu u radnom odnosu, trajanje privremene nesposobnosti za rad utvrđuje lekar-cenzor na osnovu medicinske dokumentacije.

ISPLATA OSIGURANE SUME

■ Član 15.

- (1) Osiguravač isplaćuje osiguranu sumu, odnosno odgovarajući deo ili ugovorenu dnevnu naknadu osiguraniku, odnosno korisniku u roku od 14 dana, pošto obaveza osiguravača i visina obaveze budu utvrđeni.
- (2) Ako se isplata naknade vrši putem pošte ili banke, smatra se da je izvršena u 24,00 časa onog dana kada je na pošti, odnosno u banci potvrđena uplata.
- (3) Osiguravač je dužan da isplati ugovorenu osiguranu sumu, odnosno naknadu samo ako je nesrećni slučaj nastao za vreme trajanja osiguranja i ako su posledice nesrećnog slučaja predviđene u članu 8. ovih Uslova nastupile u toku godine dana od dana nastanka nesrećnog slučaja.
- (4) Procenat invaliditeta određuje se prema Tabeli posle završenog lečenja u vreme kada je kod osiguranika u odnosu na pretrpljene povrede i nastale posledice nastupilo stanje ustaljenosti tj. kada se prema lekarskom predviđanju ne može očekivati da će se stanje poboljšati ili pogoršati. Ako to stanje ne nastupi ni po isteku tri godine od dana nastanka nesrećnog slučaja, kao konačno se uzima stanje po isteku ovog roka i prema njemu se određuje procenat invaliditeta.
- (5) Ako je za utvrđivanje visine obaveze osiguravača potrebno određeno vreme, osiguravač je dužan na zahtev osiguranika isplatiti iznos koji nesporno odgovara procentu invaliditeta za koji se već tada može na osnovu medicinske dokumentacije utvrditi da će trajno ostati, ali najviše 50% od ugovorene osigurane sume.
Osiguravač neće isplatiti akontaciju pre nego što je utvrđena njegova obaveza, obzirom na okolnosti nastanka nesrećnog slučaja.
- (6) Ako osiguranik umre pre isteka godine dana od dana nastanka nesrećnog slučaja od posledica nesrećnog slučaja, a konačni procenat invaliditeta je bio već utvrđen, osiguravač isplaćuje iznos koji je ugovoren za slučaj smrti, odnosno razliku između osigurane sume za slučaj smrti i iznosa koji je bio isplaćen pre toga na ime invaliditeta, ukoliko takva razlika postoji.
- (7) Ako konačni procenat invaliditeta nije bio utvrđen, a osiguranik umre usled istog nesrećnog slučaja, osiguravač isplaćuje ugovorenu osiguranu sumu za slučaj smrti, odnosno samo razliku između te sume i eventualno već isplaćenog nespornog dela (akontacije), ali samo tada ako je osiguranik umro najkasnije u roku od tri godine od dana

nastanka nesrećnog slučaja.

- (8) Ako pre utvrđenog procenta invaliditeta u roku od tri godine od nastanka nesrećnog slučaja nastupi smrt osiguranika iz bilo kojeg drugog uzroka osim navedenog u prethodnom stavu ovog člana, visina obaveze osiguravača iz osnova invaliditeta utvrđuje se na osnovu postojeće medicinske dokumentacije.
- (9) Ako nesrećni slučaj ima za posledicu invaliditet i osiguranikovu prolaznu nesposobnost za rad, osiguravač isplaćuje osiguraniku ugovoreni iznos dnevne naknade za sve dane trajanja privremene nesposobnosti za rad, ukoliko nije drugačije ugovoreno, u skladu sa izveštajem lekara o trajanju privremene nesposobnosti za rad, ali najviše za 200 dana.

Ako nesrećni slučaj nema za posledicu invaliditet osiguranika, osiguravač isplaćuje osiguraniku ugovoreni iznos dnevne naknade za dane privremene nesposobnosti za rad najviše za 30 dana.

Ako je prolazna nesposobnost za rad produžena iz bilo kojih zdravstvenih razloga, osiguravač je dužan isplatiti dnevnu naknadu samo za vreme trajanja bolovanja prouzrokovanog isključivo nesrećnim slučajem.

Pravo na dnevnu naknadu prestaje danom početka rada sa punim ili skraćenim radnim vremenom.

- (10) Ako nesrećni slučaj ima za posledicu narušenje zdravlja osiguranika koje zahteva lekarsku pomoć, a ugovorena je i naknada troškova lečenja, osiguravač isplaćuje:
1. naknadu stvarnih i nužnih troškova lečenja, učinjenih najduže u toku godine dana od dana nastanka nesrećnog slučaja i
 2. naknadu u visini 2,00‰ od ugovorene osigurane sume za troškove lečenja za svaki dan proveden na lečenju u ustanovama stacionarnog tipa (bolnički dani) ali najviše za 30 dana.
- Ukupne isplate na ime troškova lečenja mogu iznositi najviše do ugovorene osigurane sume za slučaj troškova lečenja.
- (11) Pod troškovima lečenja u smislu stava (10), tačke 1. ovog člana smatraju se stvarni i nužni troškovi lečenja posledica nesrećnog slučaja u odgovarajućim zdravstvenim ustanovama, izuzev zdravstvenih ustanova u privatnom vlasništvu, koje je prema oceni nadležnog lekara neophodno, a čiji troškovi padaju na teret osiguranika (participacija bolničkog lečenja, hirurških intervencija i dr.).
- (12) Ako kao dalja posledica nesrećnog slučaja nastupi smrt osiguranika ili invaliditet, osiguravač isplaćuje korisniku, odnosno osiguraniku, iznos osigurane sume predviđene za takve slučajeve, bez obzira na isplaćenu dnevnu naknadu za prolaznu nesposobnost za rad i isplaćenu naknadu troškova lečenja.

ODREĐIVANJE KORISNIKA OSIGURANJA

■ Član 16.

- (1) Korisnik za slučaj smrti osiguranika utvrđuje se na polisi osiguranja.
- (2) Ako u polisi osiguranja ili dopunskim uslovima uz ove Opšte uslove nije ništa određeno, korisnici za slučaj osiguranikove smrti smatraju se po redovima:
 1. njegova deca i njegov bračni drug, s tim da im osigurana suma za slučaj smrti pripada na jednake delove,
 2. njegova deca na jednake delove, ako nema bračnog druga,
 3. njegov bračni drug i njegovi roditelji, ako nema dece, tako da bračnom drugu pripada jedna polovina osigurane sume za slučaj smrti, a druga polovina na jednake delove pripada roditeljima, ako su oba živa, odnosno onom roditelju koji je u životu,
 4. njegov bračni drug, ako su oba roditelja osiguranika umrla pre njegove smrti, kojem tada pripada cela osigurana suma za slučaj smrti,
 5. njegovi roditelji ili roditelj koji je u životu, ako nema bračnog druga i ako su oba roditelja živa, pripada im osigurana suma za slučaj smrti na jednake delove, a ako je samo jedan u životu njemu pripada ta suma u celini.
 6. njegov zakonski naslednik ili naslednici utvrđeni pravosnažnom sudskom odlukom, ako nema lica navedenih u prethodnim tačkama.
- (3) Bračnim drugom smatra se lice koje je bilo u braku sa osiguranikom u momentu njegove smrti.
- (4) U slučaju invaliditeta, prolazne nesposobnosti za rad, kao i naknade troškova lečenja, korisnik je sam osiguranik, ukoliko nije drugačije ugovoreno.
- (5) Ako je korisnik osiguranja maloletno lice, isplata osigurane sume, odnosno naknade izvršiće se njegovim roditeljima ili staratelju.

OTKAZ UGOVORA O OSIGURANJU

■ Član 17.

- (1) Svaka ugovorna strana može otkazati ugovor o osiguranju sa neodređenim trajanjem, ukoliko ugovor nije prestao po kom drugom osnovu.
Otkaz se vrši pismenim putem, najkasnije tri meseca pre isteka tekuće godine osiguranja.

- (2) Ako je osiguranje zaključeno na rok duži od pet godina, svaka strana može nakon proteka ovog roka, uz otkazni rok od šest meseci, pismeno izjaviti drugoj strani da raskida ugovor.

ZASTARELOST POTRAŽIVANJA

■ Član 18.

Potraživanja iz ugovora o osiguranju od posledica nesrećnog slučaja zastarevaju po Zakonu o obligacionim odnosima.

III ZAVRŠNE ODREDBE

■ Član 19.

- (1) Sastavni deo ovih Uslova je Tabela za određivanje procenta trajnog gubitka opšte radne sposobnosti (invaliditeta) kao posledice nesrećnog slučaja (nezgode).
- (2) Tabela iz stava (1) ovog člana ne primenjuje se na ugovore o osiguranju lica od posledica nesrećnog slučaja za koje je posebnim ili dopunskim uslovima osiguranja predviđena primena posebne Tabele za određivanje procenta trajnog gubitka opšte radne sposobnosti (invaliditeta) kao posledice nesrećnog slučaja.

Ova Tabela za određivanje procenta trajnog gubitka opšte radne sposobnosti (invaliditeta) osiguranika kao posledice nesrećnog slučaja (nezgode) doneta je Odlukom br. 1-29/759 od 01.07.2009. godine, a primenjuje se od 01.08.2009. godine.

TABELA ZA ODREĐIVANJE PROCENTA TRAJNOG GUBITKA OPŠTE RADNE SPOSOBNOSTI (INVALIDITETA) OSIGURANIKA KAO POSLEDICE NESREĆNOG SLUČAJA (NEZGODE)

UVODNE ODREDBE

1. Ova Tabela za određivanje procenta trajnog gubitka opšte radne sposobnosti (u daljem tekstu: Tabela invaliditeta) sastavni je deo uslova i svakog pojedinog ugovora o osiguranju lica od posledica nesrećnog slučaja, koji ugovarač osiguranja zaključuje sa »DDOR Novi Sad« a.d.o. Novi Sad, izuzev onih ugovora o osiguranju lica od posledica nesrećnog slučaja za koje je posebnim ili dopunskim uslovima osiguranja predviđena primena posebne Tabele za određivanje procenta trajnog gubitka opšte radne sposobnosti (invaliditeta) kao posledice nesrećnog slučaja.
2. Procenat invaliditeta određuje se prema Tabeli posle završenog lečenja u vreme kada je kod osiguranika u odnosu na pretrpljene povrede i nastale posledice nastupilo stanje ustaljenosti, tj. kada se prema lekarskom predviđanju ne može očekivati da će se stanje poboljšati ili pogoršati. Ako to stanje ne nastupi ni po isteku tri godine od dana nastanka nesrećnog slučaja, kao konačno se uzima stanje po isteku ovog roka i prema njemu se određuje procenat invaliditeta.
3. Kod višestrukih povreda pojedinih udova, kičme ili organa, ukupni invaliditet na određenom ud, kičmi ili organu određuje se tako što se za najveću posledicu oštećenja uzima puni procenat predviđen u Tabeli; od sledećeg najvećeg oštećenja uzima se polovina procenta predviđenog u Tabeli itd. redom $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{8}$ itd. Ukupan procenat ne može premašiti procenat koji je određen Tabelom invaliditeta za potpuni gubitak tog uda ili organa.
Posledice povrede prstiju sabiraju se bez primene gornjeg principa uz uvažavanje posebnih uslova u Tabeli. Obavezno je komparativno merenje artrometrom.
4. U osiguranju lica od posledica nesrećnog slučaja u postupku procene gubitka opšte radne sposobnosti primenjuje se isključivo procenat određen ovom Tabelom invaliditeta.
5. Ocene invaliditeta za različite posledice na jednom zglobu gornjih i donjih ekstremiteta se ne sabiraju, a invaliditet se određuje po onoj tački koja daje veći procenat, izuzev kolena gde se primenjuje princip iz tačke 3, s tim što zbir procenata za pojedinačna oštećenja ne može preći ukupno 30% invaliditeta.
Prilikom primene određenih tačaka iz Tabele invaliditeta za jednu posledicu, primenjuje se na istim organima ili ekstremitetima ona tačka koja određuje najveći procenat, odnosno nije dozvoljena primena dve tačke za isto funkcionalno oštećenje, odnosno posledicu.
6. U slučaju gubitka više udova ili organa usled jednog nesrećnog slučaja, procenti invaliditeta za svaki pojedini ud ili organ sabiraju se, ali ne mogu iznositi više od 100%.
7. Ako je opšta radna sposobnost osiguranika bila trajno umanjena pre nastanka nesrećnog slučaja, obaveza osiguravača određuje se prema novom invaliditetu, nezavisno od ranijeg, osim u sledećim slučajevima:
 - a) ako je prijavljeni nesrećni slučaj prouzrokovao povećanje dotadašnjeg invaliditeta, obaveza osiguravača se utvrđuje prema razlici između ukupnog procenta invaliditeta i ranijeg procenta;
 - b) ako osiguranik prilikom nesrećnog slučaja izgubi ili povredi jedan od ranije povređenih udova ili organa, obaveza osiguravača utvrđuje se samo prema povećanom invaliditetu.
8. Subjektivne tegobe u smislu smanjenja motorne mišićne snage, bolova i otoka na mestu povrede ne uzimaju se u obzir pri određivanju procenta trajnog gubitka opšte radne sposobnosti.
Individualne sposobnosti, socijalni položaj ili zanimanje (profesionalna sposobnost) osiguranika ne uzimaju se u obzir pri određivanju procenta invaliditeta.

I

GLAVA

1. Difuzna oštećenja mozga sa klinički utvrđenom slikom dekortikacije odnosno decerebracije:
 - hemiplegija inveteriranog tipa sa afazijom i agnozijom;
 - demencija (Korsakovljev sindrom);
 - obostrani Parkinsonov sindrom sa izraženim rigorom;
 - kompletna hemiplegija, paraplegija, triplegija, tetraplegija;
 - epilepsija sa demencijom i psihičkom deterioracijom;
 - psihoza iza organske povrede mozga 100%
2. Oštećenje mozga sa klinički utvrđenom slikom:
 - hemipareza sa jako izraženim spasticitetom;
 - ekstrapiramidalna simptomatologija (nemogućnost koordinacije pokreta ili postojanje grubih nehotičnih pokreta);
 - pseudobulbarna paraliza sa prisilnim plačem ili smehom;
 - oštećenje malog mozga sa izraženim poremećajima ravnoteže, hoda i koordinacije pokreta 90%
3. Pseudobulbarni sindrom 80%
4. Epilepsija sa učestalim napadima i karakternim promenama ličnosti, bolnički evidentiranim, nakon bolničkog lečenja sa odgovarajućim ispitivanjima 70%
5. Žarišna oštećenja mozga sa bolnički evidentiranim posledicama psihoorganskog sindroma, uz nalaz psihijatra, test psihologa, CT, NMR.
 - a) u lakom stepenu do 30%
 - b) u srednjem stepenu do 40%
 - c) u jakom stepenu 50%
6. Hemipareza ili disfazija:
 - a) u lakom stepenu do 20%
 - b) u srednjem stepenu do 30%
 - c) u jakom stepenu 40%
7. Oštećenje malog mozga sa adiadhokinezom i asinergijom 40%
8. Epilepsija sa retkim napadima uz medikaciju do 20%
9. Kontuzione povrede mozga:
 - a) postkontuzioni sindrom uz postojanje objektivnog neurološkog nalaza posle bolnički utvrđene kontuzije mozga do 20%
 - b) operisani intracerebralni hematomi bez neurološkog ispada 20%
10. Stanje posle trepanacije svoda lobanje, loma baze ili svoda lobanje, rentgenološki verifikovano 10%
11. Postkomocioni sindrom posle bolnički ili ambulantno utvrđenog potresa mozga uz postojanje posttraumatske amnezije, nakon opservacije bar 4 sata, utvrđenog izvornom medicinskom dokumentacijom, dobijenom u roku od 24 časa nakon povrede do 5%
12. Gubitak vlasišta:
 - a) trećina površine vlasišta 5%
 - b) polovina površine vlasišta 15%
 - c) čitavo vlasište 30%

POSEBNI USLOVI

1. Za potrese mozga koji nisu bolnički ili ambulantno utvrđeni u roku 24 časa nakon povrede ne priznaje se invaliditet.
2. Sve forme epilepsije moraju biti bolnički utvrđene uz primenu savremenih dijagnostičkih metoda.
3. Kod različitih posledica povrede mozga usled jednog nesrećnog slučaja procenti za invaliditet se ne sabiraju, već se procenat određuje samo po tački koja je najpovoljnija za osiguranika.
4. Trajni invaliditet za sve slučajeve koji potpadaju pod tačke od 1 do 10, određuje se najranije 10 meseci posle povrede.

II O Č I

13. Potpuni gubitak vida na oba oka 100%
14. Potpuni gubitak vida na jedno oko 33%
15. Oslabljenje vida jednog oka:
 - za svaku desetinu smanjenja 3,30%
16. U slučaju da je na drugom oku vid oslabljen za više od tri desetine, za svaku desetinu smanjenja vida povređenog oka određuje se 6,60%
17. Diplopija kao trajna i ireparabilna posledica povrede oka:
 - a) eksterna oftalmoplegija 10%
 - b) totalna oftalmoplegija 20%
18. Gubitak očnog sočiva:
 - a) afakija jednostrana 20%
 - b) afakija obostrana 30%
19. Delimična oštećenja mrežnjače i staklastog tela:
 - a) delimični ispad vidnog polja kao posledica posttraumatske ablacije retine 5%
 - b) opacitates corporis vitrei kao posledica traumatskog krvarenja u staklastom telu oka 5%
20. Midrijaza kao posledica direktne traume oka 5%
21. Nepotpuna unutrašnja oftalmoplegija 10%
22. Povrede suznog aparata i očnih kapaka:
 - a) Epifora do 5%
 - b) Entropium, ektropium do 5%
 - c) Ptoza kapka do 5%
23. Koncentrično suženje vidnog polja na preostalom oku:
 - a) do 60 stepeni 10%
 - b) do 40 stepeni 30%
 - c) do 20 stepeni 50%
 - d) do 5 stepeni 60%
24. Jednostrano koncentrično suženje vidnog polja:
 - a) do 50 stepeni 5%
 - b) do 30 stepeni 15%
 - c) do 5 stepeni 30%
25. Homonimna hemianopsija 30%

POSEBNI USLOVI

1. Invaliditet se nakon ablacije retine određuje po tačkama 15, 16. ili 19.
2. Povreda očne jabučice koja je uzrokovala ablaciju retine, mora biti bolnički dijagnosticirana.
3. Ocena oštećenja oka vrši se po završenom lečenju, izuzev po tačkama 17. i 21. za koje minimalni rok iznosi godinu dana nakon povrede.
4. Oštećenja prema tački 22. ne mogu se ceniti sabiranjem, već se cene samo po jednoj podtački.

III U Š I

26. Potpuna gluvoća na oba uha sa urednom kaloričnom reakcijom vestibularnog organa 40%
27. Potpuna gluvoća na oba uha sa ugaslom kaloričnom reakcijom vestibularnog organa 60%
28. Oslabljen vestibularni organ sa urednim sluhom 5%
29. Potpuna gluvoća na jednom uhu sa urednom kaloričnom reakcijom vestibularnog organa 15%
30. Potpuna gluvoća na jednom uhu sa ugaslom kaloričnom reakcijom vestibularnog organa na tom uhu 20%
31. Obostrana nagluvost sa urednom kaloričnom reakcijom vestibularnog organa obostrano: ukupni gubitak sluha po

Fowler-Sabine:

- a) 20 – 30% 5%
- b) 31 – 60% 10%
- c) 61 – 85% 20%

32. Obostrana nagluvost sa ugaslom kaloričnom reakcijom vestibularnog organa: ukupni gubitak sluha po Fowler-Sabine:

- a) 20 – 30% 10%
- b) 31 – 60% 20%
- c) 61 – 85% 30%

33. Jednostrana teška nagluvost sa urednom kaloričnom reakcijom vestibularnog organa: gubitak sluha na nivou 90 – 95 decibela do 10%

34. Jednostrana teška nagluvost sa ugaslom kaloričnom reakcijom vestibularnog organa: gubitak sluha na nivou 90-95 decibela 12,5%

35. Povrede ušne školjke:

- a) delimičan gubitak ili delimična deformacija do 5%
- b) potpuni gubitak ili potpuna deformacija 10%

POSEBNI USLOVI

Za sve slučajeve iz ove glave određuje se invaliditet posle završenog lečenja, ali ne ranije od 6 meseci nakon povrede, izuzev tačke 35. koja se ceni po završenom lečenju.

IV LICE

36. Ožiljno deformirajuća oštećenja na licu praćena funkcionalnim smetnjama i/ili posttraumatski deformiteti kostiju lica:

- a) u lakom stepenu do 5%
- b) u srednjem stepenu do 10%
- c) u jakom stepenu do 25%

POSEBNI USLOVI

Za kozmetske i estetske ožiljke na licu ne određuje se invaliditet.

37. Ograničeno otvaranje usta:

- a) razmak gornjih i donjih zuba
- do 4 cm 5%
- b) razmak gornjih i donjih zuba
- do 3 cm 15%
- c) razmak gornjih i donjih zuba
- do 1,5 cm 30%

38. Defekti na čeljusnim kostima, na jeziku ili nepcu sa funkcionalnim smetnjama:

- a) u lakom stepenu do 10%
- b) u srednjem stepenu 20%
- c) u jakom stepenu 30%

POSEBNI USLOVI

Za slučajeve po tačkama 36., 37. i 38. invaliditet se određuje posle završenog lečenja, ali ne ranije od 6 meseci posle povrede.

39. Gubitak stalnih zuba:

- do 16 za svaki zub 1%
- 17 i više, za svaki zub 1,5%

40. Pareza facijalnog živca posle frakture slepoočne kosti ili povrede odgovarajuće parotidne regije:

- a) u lakom stepenu 5%
- b) u srednjem stepenu 10%

- c) u jakom stepenu sa kontrakturom i tikom mimičke muskulature 20%
- d) paraliza facijalnog živca 30%

POSEBNI USLOVI

Invaliditet po tački 40. određuje se posle završenog lečenja, ali ne ranije od 1 godine posle povrede.

V N O S

- 41. Povrede nosa:
 - a) delimičan gubitak nosa do 15%
 - b) gubitak čitavog nosa 30%
- 42. Anosmia kao posledica verifikirane frakture gornjeg unutrašnjeg dela nosnog skeleta do 5%
- 43. Promena oblika piramide nosa:
 - a) u lakom stepenu do 5%
 - b) u srednjem stepenu do 10%
 - c) u jakom stepenu 15%

VI DUŠNIK I JEDNJAK

- 44. Povrede dušnika:
 - a) stanje posle traheotomije kod vitalnih indikacija nakon povrede 5 %
 - b) stenozu dušnika posle povrede grkljana i početnog dela dušnika 10%
- 45. Stenozu dušnika radi koje se mora trajno nositi kanila 60%
- 46. Trajna organska promuklost zbog povrede:
 - a) slabijeg intenziteta 5%
 - b) jačeg intenziteta do 15%
- 47. Suženje jednjaka:
 - a) u lakom stepenu 10%
 - b) u srednjem stepenu 20%
 - c) u jakom stepenu 30%
- 48. Potpuno suženje jednjaka sa trajnom gastrostomom 80%

VII GRUDNI KOŠ

- 49. Povrede rebara:
 - a) prelom 2 rebara ako je saniran sa dislokacijom ili prelom sternuma zaceljen sa dislokacijom bez smanjenja plućne ventilacije restriktivnog tipa 5%
 - b) prelom 3 ili više rebara saniran sa dislokacijom bez smanjenja plućne ventilacije restriktivnog tipa do 10%
 - c) obostrani serijski prelom rebara do 15%
- 50. Stanje nakon torakotomije do 10%
- 51. Oštećenje plućne funkcije restriktivnog tipa usled loma rebara, penetrantnih povreda grudnog koša, posttraumatskih adhezija, hematotoraksa i pneumotoraksa:
 - a) 20 – 30% smanjen vitalni kapacitet do 15%
 - b) 31 – 50% smanjen vitalni kapacitet do 30%
 - c) za 51% ili više smanjen vitalni kapacitet do 50%
- 52. Trajna fistula nakon empiema 15%

POSEBNI USLOVI

- 1. Kapacitet pluća određuje se ponovljenom spirometrijom, a po potrebi i detaljnom pulmološkom obradom i ergometrijom.

2. Ako su stanja iz tač. 49, 50, i 52. praćena poremećajem plućne funkcije restriktivnog tipa, onda se ne cene po navedenim tačkama, već po tački 51.
3. Po tačkama 51 i 52, ceniti nakon završenog lećenja, ali ne ranije od jedne godine od dana povređivanja.
4. Ocena posledica preloma rebara – tačka 49. se vrši uz neophodan uvid u RTG snimak.
53. Gubitak jedne dojke:

a) do 50 godina života	10%
b) preko 50 godina života	5%
c) teško oštećenje dojke do 50 godina života	5%
54. Gubitak obe dojke:

a) do 50 godina života	30%
b) preko 50 godina života	15%
c) teško oštećenje obe dojke do 50 godina života	10%
55. Posledice penetrantnih povreda srca i velikih krvnih sudova grudnog koša:

a) srce sa normalnim elektrokardiogramom i ultrazvukom	do 30%
b) sa promenjenim elektrokardiogramom i ultrazvukom prema težini promene	do 60%
c) oštećenje krvnih sudova	do 15%
d) aneurizma aorte sa implantatom	40%

VIII K O Ź A

56. Dublji ožiljci na telu nakon opekotina ili povreda bez smetnji motiliteta, a zahvataju:

a) do 10% površine tela	do 5%
b) do 20% površine tela	do 10%
c) preko 20% površine tela	15%
57. Duboki ožiljci na telu nakon opekotina ili povreda, a zahvataju:

a) do 10% površine tela	do 10%
b) do 20% površine tela	do 20%
c) preko 20% površine tela	30%

POSEBNI USLOVI

1. Slučajevi iz tač. 56. i 57. izračunavaju se primenom pravila devetke (šema se nalazi na kraju tabele).
2. Dublji ožiljak nastaje nakon intermedijalne opekotine (II B stepen) i/ili povrede sa manjim defektom kože.
3. Duboki ožiljak nastaje nakon duboke opekotine (III stepen) ili potkožne subdermale (IV stepen) i/ili većeg defekta kožnog pokrivača.
4. Za posledice epidermalne opekotine (I stepen) i površne (II A stepen) invaliditet se ne određuje.
5. Funkcionalne smetnje izazvane opekotinama ili povredama iz tačke 57. ocenjuju se prema odgovarajućim tačkama Tabele.

IX TRBUŠNI ORGANI

58. Povrede dijafragme:

a) stanje nakon prsnuća dijafragme u bolnici neposredno nakon povrede verifikovano i hirurški zbrinuto	do 10%
b) Dijafragmalna hernija-recidiv nakon hirurški zbrinute dijafragmalne traumatske kile	do 20%
59. Postoperativna hernija posle laparotomije koja je rađena zbog povrede:

a) lakši stepen	do 10%
b) teški stepen	15%
60. Stanje nakon eksplorativne laparotomije

	5%
--	----

61. Povreda creva i/ili jetre, slezine, želuca:

a) sa šivenjem	15%
b) povreda creva i/ili želuca sa resekcijom	20%
c) povreda jetre sa resekcijom	30%

62. Gubitak slezine (SPLENECTOMIA):
 a) do 20 godina života 25%
 b) preko 20 godina života 15%
63. Povreda gušterače sa resekcijom do 15%
64. Anus praeternaturalis – trajni 50%
65. Sterkoralna fistula – trajna 30%
66. Incontinentio alvi:
 a) delimična 30%
 b) potpuna 60%

X MOKRAĆNI ORGANI

67. Gubitak jednog bubrega uz normalnu funkciju drugog 30%
68. Gubitak jednog bubrega uz oštećenje funkcije drugog:
 a) do 30% oštećenja funkcije 40%
 b) do 50% oštećenja funkcije 55%
 c) preko 50% oštećenja funkcije 80%
69. Funkcionalna oštećenja jednog bubrega:
 a) do 30% oštećenja funkcije 10%
 b) do 50% oštećenja funkcije 15%
 c) preko 50% oštećenja funkcije 20%
70. Funkcionalna oštećenja oba bubrega:
 a) do 30% oštećenja funkcije do 30%
 b) do 50% oštećenja funkcije 45%
 c) preko 50% oštećenja funkcije 60%
71. Poremećaj ispuštanja mokraće usled povrede uretre graduirano po Charrieru:
 a) u lakom stepenu ispod 18 CH 10%
 b) u srednjem stepenu ispod 14 CH 20%
 c) u jakom stepenu ispod 6 CH 35%
72. Povreda mokraćne bešike sa smanjenim kapacitetom za svaku 1/3 smanjenja kapaciteta 10%
73. Potpuna inkontinencija urina – trajna:
 a) kod muškaraca 40%
 b) kod žena 50%
74. Urinarna fistula – trajna:
 a) uretralna 20%
 b) perinealna i vaginalna 30%

POSEBNI USLOVI

Za tač. 68., 69. i 70. potrebno je prikazati nalaze: klirens kreatinina, radio renografija i dr.

XI GENITALNI ORGANI

75. Gubitak jednog testisa do 60 godina života 15%
76. Gubitak jednog testisa preko 60 godina života 5%
77. Gubitak oba testisa do 60 godina života 50%
78. Gubitak oba testisa preko 60 godina života 30%
79. Gubitak penisa do 60 godina života 50%
80. Gubitak penisa preko 60 godina života 30%

81. Deformacija penisa sa onemogućenom kohabitacijom do 60 godina života 50%
82. Deformacija penisa sa onemogućenom kohabitacijom preko 60 godina života 30%
83. Gubitak materice i jajnika do 55 godina života:
- a) gubitak materice 30%
 - b) gubitak jednog jajnika 10%
 - c) gubitak oba jajnika 30%
84. Gubitak materice i jajnika preko 55 godina života:
- a) gubitak materice 10%
 - b) za gubitak svakog jajnika 5%
85. Oštećenja vulve i vagine koja onemogućavaju kohabitaciju do 60 godina života 50%
86. Oštećenja vulve i vagine koja onemogućavaju kohabitaciju preko 60 godina života 15%

XII KIČMENI STUB

87. Povreda kičmenog stuba sa trajnim oštećenjem kičmene moždine ili perifernih živaca (tetraplegija, paraplegija, triplegija), sa gubitkom kontrole defekacije i uriniranja 100%
88. Povreda kičmene moždine sa potpunom trajnom paralizom donjih ekstremiteta bez smetnje defekacije i uriniranja 80%
89. Povreda kičme sa trajnim oštećenjem kičmene moždine ili perifernih živaca (tetrapareza, tripareza) bez gubitka kontrole defekacije i uriniranja, verifikovana EMG-om:
- a) u blažem obliku do 40%
 - b) u težem obliku 50%
90. Povreda kičmenog stuba sa trajnom parezom donjih ekstremiteta, verifikovana EMG-om:
- a) u blažem obliku do 30%
 - b) u težem obliku 40%

POSEBNI USLOVI

Oštećenja koja spadaju pod tačke 87. i 88. ceniti po utvrđivanju ireparabilnih neuroloških lezija, a za tačke 89. i 90. ceniti po završenom lečenju, ali ne ranije od 2 godine od dana povređivanja.

91. Smanjena pokretljivost kičme kao posledica preloma pršljena uz promenu krivulje kičme (kifoza, gibus):
- a) u lakom stepenu do 20%
 - b) u srednjem stepenu 30%
 - c) u jakom stepenu 40%
92. Smanjena pokretljivost kičme posle teže povrede vratnog segmenta verifikovano: neurološkim pregledom, RTG, MRI, itd.
- a) u lakom stepenu do 5%
 - b) u srednjem stepenu do 15%
 - c) u jakom stepenu 25%
93. Smanjena pokretljivost kičme posle povrede koštanog dela torakalnog segmenta:
- a) u lakom stepenu 5%
 - b) u srednjem stepenu 10%
 - c) u jakom stepenu 15%
94. Smanjena pokretljivost kičme posle povrede koštanog dela lumbalnog segmenta:
- a) u lakom stepenu do 10%
 - b) u srednjem stepenu 20%
 - c) u jakom stepenu 30%
95. Serijski prelom 3 ili više spinalnih nastavaka kičme 5%
96. Serijski prelom 3 ili više poprečnih nastavaka kičme do 10%

POSEBNI USLOVI

1. Hernija disci intervertebralis, sve vrste lumbalgija, diskopatija, spondiloza, spondilolisteza, spondiloliza, sakralgija,

miofascitisa, kokcigodinijska, išialgija, fibrozitisa, fascitisa i sve patoanatomske promene slabinsko krstačne regije označene analognim terminima nisu obuhvaćene osiguranjem.

2. Posledice nakon preloma koštanih elemenata prema depresiji prelomljenog torakalnog ili lumbalnog pršljena.

XIII KARLICA

97. Višestruki prelom karlice uz težu deformaciju ili denivelaciju sakroilijakalnih zglobova ili simfize	30%
98. Simfizeoliza sa dislokacijom horizontalnom i/ili vertikalnom:	do 10%
99. Prelom jedne crevne kosti saniran uz dislokaciju	do 10%
100. Prelom obe crevne kosti saniran uz dislokaciju	do 15%
101. Prelom stidne ili sedne kosti saniran uz dislokaciju	do 5%
102. Prelom 2 kosti: stidne, sedne ili stidne i sedne saniran uz dislokaciju	do 10%
103. Prelom krstačne kosti, saniran uz dislokaciju	do 10%
104. Trtična kost:	
a) prelom trtične kosti saniran sa dislokacijom, ili operativno odstranjen odlomljeni fragment	do 5%
b) operativno odstranjena trtična kost	10%

POSEBNI USLOVI

Za prelom kostiju karlice koji su sanirani bez dislokacije i bez objektivnih funkcionalnih smetnji, ne određuje se invaliditet.

XIV RUKE

105. Gubitak obe ruke ili šake	100%
106. Gubitak ruke u ramenu (ekzartikulacija)	70%
107. Gubitak ruke u području nadlaktice	65%
108. Gubitak ruke ispod lakta	60%
109. Gubitak šake	55%
110. Gubitak svih prstiju:	
a) na obe šake	90%
b) na jednoj šaci	45%
111. Gubitak palca	20%
112. Gubitak kažiprsta	12%
113. Gubitak srednjeg, domalog i malog prsta:	
a) srednjeg	9%
b) domalog ili malog, za svaki prst	6%
114. Gubitak metakarpalne kosti palca	6%
115. Gubitak metakarpalne kosti kažiprsta	4%
116. Gubitak metakarpalne kosti srednjeg, domalog i malog prsta, za svaku kost	3%

POSEBNI USLOVI

1. Za gubitak jednog članka palca određuje se polovina, a za gubitak jednog članka ostalih prstiju određuje se trećina invaliditeta određenog za dotični prst.
2. Delimičan gubitak koštanog dela članka ceni se kao potpuni gubitak članka.
3. Za gubitak jagodice prsta određuje se 1/3 invaliditeta određenog za gubitak članka.
4. Za primenu tačaka 114, 115. i 116. – podrazumeva se gubitak dotičnih prstiju.

NADLAKTICA

117. Potpuna ukočenost ramenog zgloba u funkcionalno nepovoljnom položaju (addukcija) 35%
118. Potpuna ukočenost ramenog zgloba u funkcionalno povoljnom položaju (abdukcija) 25%
119. Umanjena pokretljivost ruke u ramenom zglobu:
- a) umanjena pokretljivost ramenog zgloba za manje od 30 stepeni do 5%
 - b) smanjenje do 1/3 pokreta u zglobu do 10%
 - c) smanjenje do 2/3 pokreta u zglobu 15%
 - d) smanjenje preko 2/3 pokreta u zglobu 20%
120. Posttraumatsko recidivirajuće iščašenje ramenog zgloba koje se verifikovano često javlja:
- a) recidivirajuće iščašenje ramenog zgloba do 5%
 - b) operativno lečeno recidivirajuće iščašenje ramenog zgloba 10%
121. Ključna kost:
- a) funkcionalne smetnje nakon preloma ključne kosti do 5%
 - b) pseudoartroza ključne kosti 10%
122. Delimično iščašenje (subluksacija) akromioklavikularnog ili sternoklavikularnog zgloba
- a) delimično iščašenje 5%
 - b) operativno lečeno iščašenje 10%
123. Potpuno iščašenje akromioklavikularnog ili sternoklavikularnog zgloba 10%
124. Endoproteza ramenog zgloba 30%
125. Pseudoartroza nadlaktne kosti 20%
126. Hronični osteomielitis kostiju gornjih ekstremiteta sa fistulom 15%
127. Paraliza živca akcesoriusa 15%
128. Paraliza brahijalnog plexusa 60%
129. Delimična paraliza brahijalnog plexusa (ERB-gornji deo ili KLUMPKE – donji deo) 35%
130. Paraliza aksilarnog živca 15%
131. Paraliza radijalnog živca 30%
132. Paraliza živca medianusa 35%
133. Paraliza živca ulnarisa 30%
134. Paraliza dva živca jedne ruke 50%
135. Paraliza tri živca jedne ruke 60%

POSEBNI USLOVI

1. Za parezu živaca određuje se maksimalno do 2/3 invaliditeta određenog za paralizaciju dotičnog živca.
2. Za slučajeve koji spadaju pod tačke 127. do 135. određuje se invaliditet po završenom lečenju ali ne pre dve godine posle povrede, uz obaveznu verifikaciju sa EMG ne starijim od 3 meseca.

PODLAKTICA

136. Potpuna ukočenost zgloba lakta u funkcionalno povoljnom položaju od 100 do 140 stepeni 20%
137. Potpuna ukočenost zgloba lakta u funkcionalno nepovoljnom položaju 30%
138. Umanjena pokretljivost zgloba lakta:
- a) umanjena pokretljivost lakatnog zgloba za manje od 25 stepeni do 5%
 - b) smanjenje do 1/3 pokreta u zglobu do 10%
 - c) smanjenje do 2/3 pokreta u zglobu do 15%
 - d) smanjenje preko 2/3 pokreta u zglobu 20%
139. Veliki i duboki ožiljci u mišićima nadlaktice ili podlaktice, kao i traumatske hernije mišića nadlaktice i podlaktice bez poremećaja funkcije zgloba do 10%
140. Pseudoartroza obe kosti podlaktice 30%
141. Pseudoartroza radiusa 15%

142. Pseudoartroza ulne 15%
143. Ankiroza podlaktice 15%
144. Umanjena rotacija podlaktice (pro-supinacija):
- a) smanjenje do 1/3 pokreta u zglobu do 5%
 - b) smanjenje do 2/3 pokreta u zglobu do 10%
 - c) smanjenje preko 2/3 pokreta u zglobu 15%
145. Ankiroza ručnog zgloba:
- a) u položaju ekstenzije 15%
 - b) u osovini podlaktice 20%
 - c) u položaju fleksije 30%
146. Umanjena pokretljivost ručnog zgloba:
- a) umanjena pokretljivost u ručnom zglobu za manje od 25 stepeni do 5%
 - b) smanjenje do 1/3 pokreta u zglobu do 10%
 - c) smanjenje do 2/3 pokreta u zglobu do 15%
 - d) smanjenje preko 2/3 pokreta u zglobu 20%
147. Endoproteza čunaste kosti (os lunatum) 20%

POSEBNI USLOVI

Pseudoartroza čunaste kosti se ceni prema tački 146.

PRSTI

148. Potpuna ukočenost svih prstiju jedne ruke 40%
149. Potpuna ukočenost čitavog palca 15%
150. Potpuna ukočenost čitavog kažiprsta 9%
151. Potpuna ukočenost srednjeg, domalog i malog prsta;
- a) čitavog srednjeg prsta 6%
 - b) domalog i malog prsta, za svaki 4%

POSEBNI USLOVI

1. Za potpunu ukočenost jednog zgloba palca određuje se polovina, a za potpunu ukočenost jednog zgloba ostalih prstiju određuje se trećina invaliditeta određenog za gubitak tog prsta.
 2. Zbir procenata za ukočenost pojedinih zglobova jednog prsta ne može biti veći od procenta određenog za potpunu ukočenost tog prsta.
152. Umanjena pokretljivost palca posle uredno saniranog preloma baze I metakarpalne kosti (Bennett) 5%
153. Prelom metakarpalnih kostiju:
- a) nepravilno saniran prelom I metakarpalne kosti do 4%
 - b) za ostale metakarpalne kosti II, III, IV i V-e za svaku kost do 3%
154. Umanjena pokretljivost distalnog ili bazalnog zgloba palca:
- a) u lakom stepenu do 3%
 - b) u jakom stepenu do 6%
155. Umanjena pokretljivost pojedinih zglobova kažiprsta:
- a) u lakom stepenu – za svaki zglob do 2%
 - b) u jakom stepenu – za svaki zglob 3%
156. Umanjena pokretljivost pojedinih zglobova:
- A. Srednjeg prsta:
 - a) u lakom stepenu za svaki zglob do 1,5%
 - b) u jakom stepenu za svaki zglob 2,5%
 - B. Domalog i malog prsta:
 - a) u lakom stepenu za svaki zglob 1%
 - b) u jakom stepenu za svaki zglob 2%

POSEBNI USLOVI

1. Ukupan invaliditet po tač. 154, 155. i 156. ne može iznositi više od invaliditeta za potpunu ukočenost istog prsta.
2. Pod lakim stepenom podrazumeva se smanjena pokretljivost za polovinu normalne pokretljivosti, a pod jakim stepenom podrazumeva se smanjena pokretljivost preko polovine normalne pokretljivosti.

XV NOGE

157. Gubitak obe natkolenice	100%
158. Ekzartikulacija noge u kuku	70%
159. Gubitak nadkolenice	60%
160. Gubitak obe potkolenice	80%
161. Gubitak potkolenice	45%
162. Gubitak oba stopala	80%
163. Gubitak jednog stopala	35%
164. Transmetatarzalna amputacija	25%
165. Gubitak prve ili pete metatarzalne kosti	5%
166. Gubitak druge, treće i četvrte metatarzalne kosti, za svaku	3%
167. Gubitak svih prstiju stopala na jednoj nozi	20%
168. Gubitak palca na stopalu:	
a) gubitak krajnjeg članka palca	5%
b) gubitak celog palca	10%
169. Gubitak čitavog II - V prsta na nozi, za svaki prst	2,5%
170. Delimični gubitak II - V prsta na nozi, za svaki prst	1%

POSEBNI USLOVI

1. Ukočenost interfalangealnih zglobova II – V prsta u ispruženom položaju ili umanjena pokretljivost ovih zglobova ne predstavlja invaliditet.
 2. Tačke 165. i 166. primenjuju se u slučaju gubitka dotičnih prstiju.
171. Potpuna ukočenost kuka u funkcionalno povoljnom položaju	30%
172. Potpuna ukočenost kuka u funkcionalno nepovoljnom položaju	40%
173. Potpuna ukočenost oba kuka	70%
174. Endoproteza kuka	30%
175. Umanjena pokretljivost kuka:	
a) smanjenje do 1/3 pokreta u zglobu	do 10%
b) smanjenje do 2/3 pokreta u zglobu	do 15%
c) smanjenje preko 2/3 pokreta u zglobu	25%
176. Pseudoartroza butne kosti	40%
177. Saniran prelom butne kosti uz angulaciju za:	
a) 10 do 20 stepeni	do 10%
b) preko 20 stepeni	15%
178. Hronični osteomielitis kostiju donjih udova sa fistulom	15%
179. Veliki i duboki ožiljci u mišićima nadkolenice ili potkolenice, kao i traumatske hernije mišića nadkolenice i potkolenice, bez poremećaja funkcije zgloba	do 10%
180. Oštećenje velikih krvnih sudova donjih ekstremiteta:	
a) potkolenice	do 10%
b) nadkolenice	do 20%
181. Skraćenje noge preko 3 cm usled preloma	do 10%

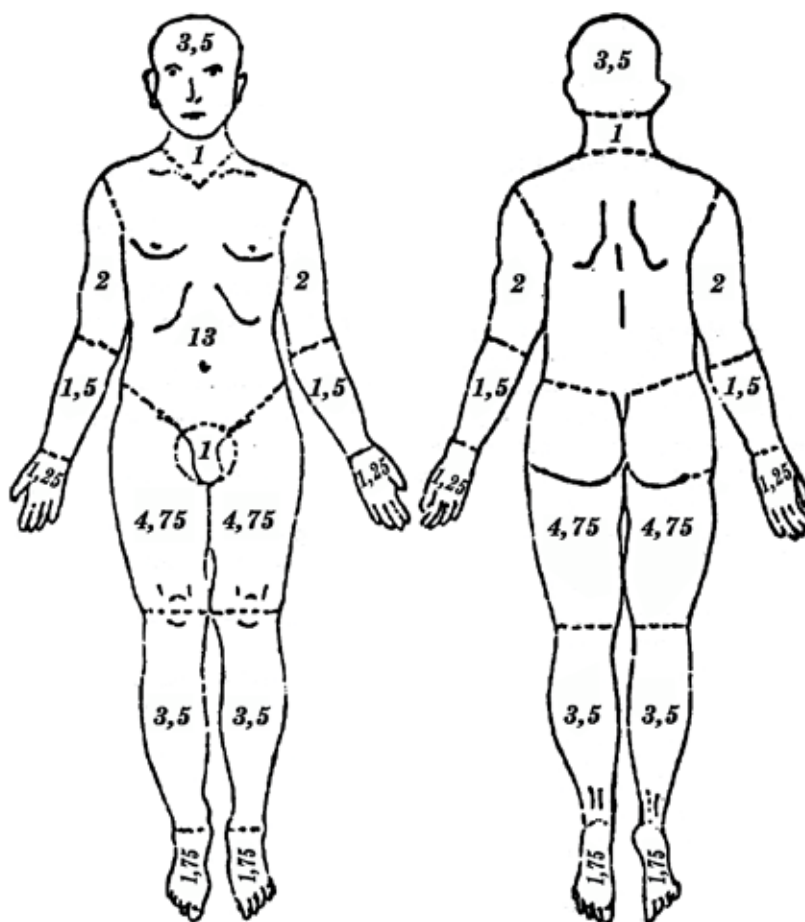
182. Ukočenost kolena:
- a) u funkcionalno povoljnom položaju (do 10 stepeni fleksije) 25%
 - b) u funkcionalno nepovoljnom položaju 35%
183. Deformirajuća artroza kolena posle povrede zglobnih tela uz umanjenu pokretljivost, sa rentgenološkom verifikacijom, - komparirano sa zdravim kolenom:
- a) smanjenje do 1/3 pokreta u zglobu do 15%
 - b) smanjenje do 2/3 pokreta u zglobu 20%
 - c) smanjenje preko 2/3 pokreta u zglobu 30%
184. Umanjena pokretljivost zgloba kolena:
- a) smanjenje do 1/3 pokreta u zglobu do 10%
 - b) smanjenje do 2/3 pokreta u zglobu do 15%
 - c) smanjenje preko 2/3 pokreta u zglobu 20%
185. Umanjena fleksija kolena za manje od 15 stepeni do 5%
186. Nestabilnost kolena posle povrede kapsule i ligamentarnog aparata, verifikovano adekvatnim dijagnostičkim metodama (UZ, artroskopija ...):
- a) labavost u jednom smeru do 10%
 - b) labavost u dva smera do 15%
187. Endoproteza kolena 30%
188. Oštećenje meniskusa sa recidivirajućim smetnjama ili stanje posle operativnog odstranjenja meniskusa do 5%
189. Slobodno zglobno telo usled povrede kolena 5%
190. Funkcionalne smetnje posle odstranjenja patele:
- a) parcijalno odstranjena patela 5%
 - b) totalno odstranjenje patele 10%
191. Pseudoartroza patele 10%
192. Pseudoartroza tibije 20%
193. Saniran prelom potkolenice sa valgus ili recurvatum deformacijom:
- a) od 5-15 stepeni do 5%
 - b) preko 15 stepeni 10%
194. Ankiлоza skočnog zgloba 20%
195. Umanjena pokretljivost skočnog zgloba:
- a) smanjenje do 1/3 pokreta u zglobu do 10%
 - b) smanjenje do 2/3 pokreta u zglobu do 15%
 - c) smanjenje preko 2/3 pokreta u zglobu 20%
196. Smanjena pokretljivost skočnog zgloba u jednom smeru za manje od 10 stepeni, ili smanjena pokretljivost subtalarnog zgloba komparirana sa zdravom stranom do 5%
197. Deformacija stopala: pes eskavatus, pes planovalgus, pes varus, pes ekvinus:
- a) u lakom stepenu 10%
 - b) u jakom stepenu 20%
198. Deformacija kalkaneusa posle kompresivnog preloma do 20%
199. Izolovani prelomi kostiju tarzusa do 5%
200. Deformacija jedne metatarzalne kosti nakon preloma za svaku – ali ukupno ne više od 10% do 3%
201. Deformacija metatarzusa nakon preloma metatarzalnih kostiju do 10%
202. Potpuna ukočenost krajnjeg zgloba palca na nozi 2%
203. Potpuna ukočenost osnovnog zgloba palca na nozi ili oba zgloba do 5%
204. Ukočenost osnovnog zgloba II - V prsta, za svaki prst 1%
205. Deformacija ili ankiлоza II - V prsta na nozi u savijenom položaju (digitus flexus), za svaki prst 1,5%
206. Veliki ožiljci na peti ili tabanu posle defekta mekih delova:
- a) površina do 1/2 tabana do 10%
 - b) površina preko 1/2 tabana do 20%

207. Paraliza ishijadičnog živca	40%
208. Paraliza femoralnog živca	30%
209. Paraliza tibijalnog živca	25%
209. Paraliza peronealnog živca	25%
211. Paraliza glutealnog živca	10%

POSEBNI USLOVI

1. Za pareze živaca na nozi određuje se maksimalno do 2/3 procenta određenog za paralizaciju dotičnog živca.
2. Za slučajeve koji spadaju pod tač. 198. treba meriti depresiju Bolerovog ugla.
3. Za slučajeve koji spadaju pod tačke 207 – 211. određuje se invaliditet po završenom lečenju, ali ne ranije od 2 godine posle povrede, sa verifikacijom EMG-a ne starijim od 3 meseca.

PROCENA OPEČENE POVRŠINE PO WALLACE-ovom PRAVILU

PRAVILO DEVETKE:

- Vrat i glava	9%
- Jedna ruka	9%
- Prednja strana trupa	2 x 9%
- Zadnja strana trupa	2 x 9%
- Jedna noga	2 x 9%
- Perineum i genitalije	1%

**DOPUNSKI USLOVI ZA
OSIGURANJE VOZAČA,
PUTNIKA I RADNIKA OD POSLEDICA
NESREĆNOG SLUČAJA (NEZGODE)**

www.ddor.rs

DOPUNSKI USLOVI ZA OSIGURANJE VOZAČA, PUTNIKA I RADNIKA OD POSLEDICA NESREĆNOG SLUČAJA (NEZGODE)

I OPŠTE ODREDBE

■ Član 1

- (1) Opšti uslovi za osiguranje lica od posledica nesrećnog slučaja (nezgode) i ovi Dopunski uslovi za osiguranje vozača, putnika i radnika od posledica nesrećnog slučaja (u daljem tekstu: Dopunski uslovi), sastavni su deo ugovora o osiguranju vozača, putnika i radnika od posledica nesrećnog slučaja, kojeg ugovarač zaključi sa Akcionarskim društvom za osiguranje „DDOR Novi Sad“ (u daljem tekstu: osiguravač).
- (2) Ugovarač može biti svako pravno ili fizičko lice, koje ima interes da zaključi ovakvo osiguranje.
- (3) Lica koja se osiguravaju po ovim Dopunskim uslovima, osigurana su bez obzira na njihovo zdravstveno stanje, godine života, opštu radnu sposobnost i bez plaćanja povišene premije u smislu člana 4, stava (2) Opštih uslova, osim lica potpuno lišenih poslovne sposobnosti, koja su u svakom slučaju isključena iz osiguranja.

OBAVEZE OSIGURAVAČA

■ Član 2

- (1) Osiguravač je u obavezi kad nastane nesrećni slučaj pri vožnji ili upravljanju motornim vozilom i to:
 1. ako je osiguranje ugovoreno za vozača, pri upravljanju i vožnji motornim vozilom, utovaru i istovaru robe sa motornog vozila ili prikolice, pri manipulacijama motornim vozilom koje je u neposrednoj vezi sa saobraćajem;
 2. ako je osiguranje ugovoreno za putnika - za vreme vožnje motornim vozilom, pri utovaru i istovaru robe sa motornog vozila ili prikolice, kao i pri manipulacijama koje su u neposrednoj vezi sa saobraćajem;
 3. ako je osiguranje ugovoreno za radnika – pri vožnji, utovaru i istovaru robe sa teretnog vozila ili prikolice i manipulacijama koje su u neposrednoj vezi sa motornim vozilom u saobraćaju;
 4. ako je osiguranje ugovoreno za radnika na priključnoj mašini-pri radu na priključnoj mašini kojoj motorno vozilo daje pogonsku snagu.
- (2) Osiguravač nije u obavezi, ako nesrećni slučaj nastane:
 1. pri automobilskim i motociklističkim trkama, motokrosu, reliju i kartingu, kao i pri treningu za njih;
 2. iz uzroka navedenih u članu 10. Opštih uslova za osiguranje od posledica nesrećnog slučaja;
 3. pri upravljanju i vožnji motornim vozilom bez znanja, odnosno odobrenja vlasnika vozila.

OSIGURANJE SA NAZNAKOM IMENA OSIGURANIKA

■ Član 3

- (1) Ako je ugovoreno osiguranje sa naznakom imena osiguranika, osigurana su samo ona lica koja su u polisi odnosno, u spisku priloženom uz polisu, poimenično navedena.
- (2) U slučaju promene u priloženom spisku obaveza osiguravača za novoprimitljena lica počinje u 24,00 časa onog dana koji je u pismenoj prijavi, podnetoj osiguravaču, označen kao dan početka osiguranja, ali najranije u 24,00 časa onog dana kada osiguravač primi prijavu. Za objavljeni lica obaveza osiguravača prestaje u 24,00 časa onog dana koji je u objavi označen kao dan prestanka osiguranja.
- (3) Osiguranje u smislu ovog člana vezano je za upotrebu vrste motornog vozila označene u polisi.

OSIGURANJE BEZ NAZNAKE IMENA OSIGURANIKA

■ Član 4

- (1) Ako je ugovoreno osiguranje bez naznake imena osiguranika, osiguravač je u obavezi samo za nesrećne slučajeve koji nastanu u motornom vozilu određenom u polisi. Osiguranjem su obuhvaćeni vozač i lica koja se prevoze tim vozilom, osim lica koja se u vozilu nalaze bez dozvole ugovarača osiguranja, odnosno lica ovlašćenog za davanje takve dozvole.
- (2) Ako prilikom nastanka nesrećnog slučaja - ne uzimajući pri tome u obzir vozača motornog vozila - broj lica obuhvaćenih osiguranjem bude veći od broja lica označenih u polisi, osigurane sume smanjuju se srazmerno broju lica označenih u polisi prema broju lica koja su obuhvaćena osiguranjem u času nastanka nesrećnog slučaja.
- (3) Kao vozač motornog vozila, u smislu ovih Dopunskih uslova, smatra se lice koje je vozilom upravljalo u času nastanka nesrećnog slučaja.
- (4) Kod kupoprodaje vozila, osiguranje važi do isteka tekuće godine osiguranja ili se ugovor raskida i vrši povrat uplaćene premije srazmerno neiskorišćenom periodu osiguranja.

PLAĆANJE PREMIJE

■ Član 5

Ugovarač osiguranja obavezan je ugovorenu premiju plaćati osiguravaču za sve osiguranike bez izuzetka i za sve vreme trajanja osiguranja u roku označenom u polisi.

OBAVEZA OSIGURAVAČA KAD SU OSIGURANA LICA MLAĐA OD 14 GODINA

■ Član 6

Ako usled nesrećnog slučaja nastupi smrt osiguranika mlađeg od 14 godina, osiguravač je u obavezi da isplati na ime troškova sahrane ugovorenu osiguranu sumu za slučaj smrti, ali najviše iznos koji je kao maksimalan utvrđen Odlukom nadležnog organa osiguravača.

II ZAVRŠNE ODREDBE

■ Član 7

Ovi Dopunski uslovi važe uz Opšte uslove za osiguranje lica od posledica nesrećnog slučaja, a ukoliko su u suprotnosti sa sadržajem Opštih uslova, važe ovi Dopunski uslovi.

